

na iPadu, ko je časopis še v tisku

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in Abbonamento Postale - D.L. 353/2003 (convertito in Legge 27/02/2004 n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

Slofest, dogodki so ljudje

POLJANKA DOLHAR

Včasih pozabljamo, da so dogodki predvsem ljudje. In koliko ljudi je potrebnih, zato, da ti dogodki uspejo.

Na središčnih straneh našega dnevnika kraljuje danes napis Obrazi Slofesta. Teden dni po koncu odmevne prireditve, ki so jo Zveza slovenskih kulturnih društev in njeni res številni partnerji priredili na Borznem trgu, smo želeli iz nepreglednega morja fotografij, ki sta jih posnela naša fotografa, izluščiti obraze tistih, ki so sooblikovali tri-dnevni praznik. Med njimi so mladi obrazi prostovoljcev, teh je bilo okrog 50 (!), ki so v rdečih majicah nudili informacije radovednežem, premikali stole, delili cvetje nastopajočim. Med njimi so obrazi najrazličnejših starosti več sto ljudi, ki so izoblikovali skoraj 40 dogodkov: pevci, plesalci, telovadci, glasbeniki, pisatelji, filozofi, učitelji, politiki, pohodniki ... Med njimi so obrazi občinstva, ki je sledilo Slofestu: pozorno poslušalo predavanje pod šotorom ali petje pod oboki občinske palače.

Kajti Slofest je tudi to: skupnost ljudi, ki se je odločila deliti svoj prosti čas, svojo strokovnost, svoje hobije, svoje misli in občutke z drugimi. Skupnost ljudi, ki si je zaželela druženja na enem osrednjih mestnih trgov ... mimo katerega stopamo nekateri skoraj vsakodnevno in se na njem počutimo doma, a ostaja marsikateremu Slovencu nedomač.

O Slofestu je bilo napisanih in izgovorjenih veliko besed. Veliko lepih, a tudi takih, ki so povzročile nekaj slabe krvi.

Nadaljevanje na 2. strani

MILAN - Nove podrobnosti v zvezi z avtomobilskim koncernom

Volkswagen: EU je vedela za sleparijo

Najmanj milijon »sumljivih« avtomobilov v Italiji

Tea Ugrin državna prvakinja!

TURIN - Sedemnajstletna tržaška Slovenka Tea Ugrin se je vrnila v sam vrh italijanske športne gimnastike. Na včerajšnjem prvem dnevu italijanskega državnega članskega prvenstva v Turinu je članica tržaškega kluba Artistica '81 v mnogoboju premagala Eliso Meneghini (GA Lissonese), ki jo je ugnala že pred dvema letoma na državnem prvenstvu v Anconi, kjer je Tea prvič v svoji karieri osvojila naslov državne prvakinje. Ugrinova je včeraj dosegla 56.050 točk.

MILAN - Afera Volkswagen dobiva vsak dan širše dimenzije. Včeraj so bile javno potrjene vesti o tem, da se je v pristojnih krogih že dolgo govorilo o nezanesljivih podatkih o emisijah dizelovih motorjev avtomobilskega koncerna iz Wolfsburga. Dejansko so bile evropske oblasti seznanjene o elektronski napravi, s katero je bilo testiranje vozil izkrivljeno. In dejstvo je, da nihče ni nič ukrenil, da bi se goljufivo početje preprečilo. Po rekonstrukciji dogodkov časopisa Financial Times so bili isti bruseljski organizmi, ki danes zahtevajo uvedbo strogega testiranja avtomobilov, že leta 2011 seznanjeni z obstojem elektronskih programov, ki so jih vgrajevali v dizelske motorje koncerna. O tem priča posebno poročilo raziskovalnega centra EU izpred dveh let.

Na 2. strani

MARIA E. BOSCHI Avtonomija FJK ni pod vprašajem

TRST - Upravna avtonomija Furlanije-Juljske krajine za sedaj ni pod vprašajem, je sinoči v tržaškem hotelu Savoia dejala ministrica za reforme Maria Elena Boschi. Priznala je, da bi mnogi tudi v Demokratični stranki hoteli kratko malo ukiniti vse avtonomne dežele in da je zaradi tega sama deležna številnih političnih pritiskov. Zadeva bo, če sploh bo, na dnevnem redu morda potem, ko bo parlament dokončno odobril vse načrtovane ustavne reforme.

Na 4. strani

DANSKI NOVINAR »Sovražniki, danes pa partnerji«

TRST - Na nedavnem mednarodnem posvetu ob 70-letnici Primorskega dnevnika je govoril tudi Jørgen Møllekær (na sliki), odgovorni urednik dnevnika v danščini Flensbor Avis, ki izhaja v Nemčiji. »Nekoč smo bili z Nemci sovražniki, danes smo prijatelji in tudi partnerji,« je dejal novinar. Pouchno predavanje, ki so ga v tržaškem občinskem svetu spremljali z velikim zanimanjem.

Di Battista (G5Z): Prej programi, potem imena

Na 4. strani

Linhartovo srečanje: Števerjancem posebno priznanje

Na 11. strani

V Gorici s protestom proti tovornjakom

Na 14. strani

Danes v Gorici vrhunec Okusov na meji

Na 16. strani

Mitji Emiliju pokal

Na 21. strani

La Combustibile s.r.l.

TRST - DOMJO 38 - TEL. 040.820331 - www.lacombustibile.com

- ⦿ Diesel goriva
- ⦿ Kurilno olje za ogrevanje
- ⦿ Dostava na dom drvi in peletov
- ⦿ Peči in štedilniki na drva in pelete

VELIKA IZBIRA - IZLOŽBA V NOTRANJOSTI

MICHELUS CASE

Gradimo vaše sanje!

Ul. Aquileia, 38
34170 GORICA
tel.: 0481523104
fax: 0481525719
info@michelus.it
www.micheluscase.it

Makita Atlas Copco WACKER NEUSON

tecnoedile s.a.s.

Trst, ul. Cosulich 9 - 34147
NAJEM - PRODAJA - SERVIS

www.tecnoedile.net • info@tecnoedile.net

MILAN - Vrh EU pred dvema letoma dobil poročilo o neustreznem testiranju VW avtomobilov

Evropa je vedela

V Italiji bo koncern odpoklical in saniral (zastonj) milijon avtomobilov

MILAN - Afera Volkswagen dobiva vsak dan širše dimenzije. Včeraj so bile javno potrjene vesti o tem, da se je v pristojnih krogih že dolgo govorilo o nezanesljivih podatkih o emisijah dizelovih motorjev avtomobilskega koncerna iz Wolfsburga. Dejansko so bile evropske oblasti seznanjene o elektronski napravi, s katero je bilo testiranje vozil izkrivljeno. In dejstvo je, da nihče ni nič ukrenil, da bi se goljufovo početje preprečilo.

Po rekonstrukciji dogodkov časopisa Financial Times so bili isti bruseljski organizmi, ki danes zahtevajo uvedbo strogega testiranja avtomobilov, že leta 2011 seznanjeni z obstojem elektronskih programov, ki so jih vgrajevali v dizelske motorje koncerna. O tem priča posebno poročilo raziskovalnega centra EU izpred dveh let. V poročilu, s katerim je bil seznanjen evropski vrh, se strokovnjaki zavze-

majo za testiranje vozil na cesti in ne v posebnih delavnicah, kjer so avtomobile preiskovali na valjih.

Dejstvo, da v vrhovih EU nihče ni upošteval rezultatov raziskovalcev in njihovih pozivov k ukrepanju kaže na veliko moč lobijev koncerna VW, ki so s proizvodnjo dizelskih motorjev imeli očitno velike interese. Bruselj se brani pred očitki rekoč, da morajo posamezne države same preprečiti, da se v avtomobile vgrajujejo mehanizmi, ki izkrivljajo podatke o škodljivih izpustih.

V državah Evrope medtem delajo popis škode, ki je nastala in tiste, ki mora še priti, saj bo veliko kupev volkswagenovih avtomobilov zahtevalo odškodnine. Gre za 11 milijonov avtomobilov, ki jih bo avtomobilska hiša odpoklicala in sanirala, seveda zastonj. Od teh je 2,8 milijona v Nemčiji in milijon v Italiji.

Rusija, Sirija, Irak in Iran skupaj proti Islamski državi

MOSKVA - Rusija, Sirija, Irak in Iran so ustanovile skupni center za izmenjavo informacij, ki bo služil skupnemu boju proti Islamski državi (IS). Center bo imel sedež v Bagdadu, v njem pa bodo sodelovali vojaški strokovnjaki iz vseh štirih držav, je sporočila nemška tiskovna agencija dpa. Center naj bi v prihodnosti služil tudi za koordinacijo vojaških operacij proti IS, ki ima pod nadzorom obsežne dele Iraka in Sirije.

Po pričakovanjih naj bi ruski predsednik Vladimir Putin v ponedeljkovem govoru pred Generalno skupščino Združenih narodov spregovoril tudi o omenjenem centru. Rusija je glavna zaveznica sirskega režima v boju proti IS in mu tudi dostavlja orožje, kar povzroča zaskrbljenost na Zahodu.

ZAGREB - Val beguncev ne pojenja

Na Hrvaško je doslej vstopilo 65.000 beguncev

ZAGREB / ŽELEZNO - Na Hrvaško je v petek vstopilo skoraj 10.000 beguncev, od začetka begunske krize pa skupno 65.000, je danes sporočilo hrvaško notranje ministrstvo. Avstrijska policija na Gradiščanskem je včeraj sporočila, da je v Avstrijo prek meje z Madžarsko v petek prišlo skoraj 11.000 beguncev. Na Madžarsko je v petek nezakonito vstopilo več kot 8000 beguncev. Večina beguncev, ki je v petek prišla v Avstrijo, je v državo prišla prek mejnega prehoda Nickelsdorf na Gradiščanskem. Od polnoči v petek do včeraj zjutraj je do Gradiščanske prispelo še dodatnih 2600 prosilcev za azil, je sporočila avstrijska tiskovna agencija APA. APA dodaja, da gre za bistveno manjšo številko kot dan prej, ko je v enakem časovnem obdobju samo na mejnem prehodu Nickelsdorf bilo 4500 beguncev. Na Gradiščanskem je včeraj do popoldneva po do zdaj znanih podatkih prišlo skoraj 6000 beguncev.

V Zagrebu so po poročanju hrvaške tiskovne agencije Hina objavili, da je v petek največ beguncev prišlo na območju Tovarnika, Iloka in Strošince. Del beguncev je v začasnem sprejemnem centru v Opatovcu, od koder jih vozijo do mejnih prehodov Baranjsko Petrovo selo, Terezino Polje in Botovo. Promet na mejnih prehodih Bajakovo in Tovarnik pa od včeraj v obe smeri poteka brez težav.

Val beguncev proti Madžarski pa ne pojenja. V petek je mejo nezakonito prestopilo 8159 beguncev, od tega jih je 7895 prišlo prek hrvaško-madžarske meje, ostali pa prek srbsko-madžarske meje, kar je sicer manj kot dan prej. Pet beguncev so zaradi domnevno ponarejenih dokumentov priprli. Od januarja dalje je na Madžarsko po zadnjih podatkih prišlo 259.308 beguncev.

Nadaljevanje uvodnika

Po raznih medijih so se začela širiti razmišljanja, ali je tovrstni praznik Slovencev sredi Trsta potreben, primeren, koristen. Nekateri so v njem videli potratno denarja, drugi zapiranje v rezervat, tretji so se ob nastopih številnih pevskih zborov in folklornih skupin spraševali, ali se ne bi pred Trstom raje pokazali v drugačni luči. In pri tem pozabljali, da smo »zamejci« tudi to - skupnost navdušenih pevcev in ljubiteljev narodnih noš. Pop kultura in tehnološka inovacija pač nista (še?) glavna razpoznavna znaka naše skupnosti.

In kot nešteto krat doslej smo se nekateri spraševali, koliko je bilo med nami someščanov italijanske in drugih narodnosti. Veliko? Malo? Premalo? Težko je odgovoriti na to vprašanje, sprašujem pa se, ali je smiselno, da se z njim obremenjujemo. Pomembnejša se mi zdi ugotovitev, da na petkovem odprtju ni bilo dovolj prostora za vse, da je »pol Križa« zasedlo Ursus in tako počastilo sovaščana in nepozabnega upodabljavca morja Alberta Sirka. Da je okrog 300 mladih plesalo v klubu na tržaškem drevoredu. Da je Slofest dogodek, za katerega so mnogi pripravljivi žrtvovati svoj prosti čas.

Kajti dogodke ustvarjajo ljudje. In teh na Slofestu ni manjkalo.

Poljanka Dolhar

NEW YORK

Papež Frančišek maševal v Madison Square Gardenu

NEW YORK - Papež Frančišek je v petek zvečer vidno utrujen in s težkimi koraki opravil mašo v newyorški dvorani Madison Square Garden, ki se je je udeležilo skoraj 20.000 katolikov. Maša je bila zaključek papeževega naporenega dneva v New Yorku in tudi konec obiska v tem mestu, naslednja etapa pa je Philadelphia s svetovnim srečanjem družin.

Fotografski aparati so bliskali tudi v dvorani Madison Square Garden v rokah več tisoč duhovnikov in nun ter navadnih katolikov, ki so pred mašo lahko uživali v nastopih Jennifer Hudson, Glorie Estefan in drugih umetnikov. Za udeležbo na veličastni maši, kjer so bili ministranti kardinali, se je bilo potrebno zelo potruditi, saj so ljudje morali zaradi potozi varnostno kontrolo, za katero so najeli letališke tudi letališke varnostnike, čakati po več ur.

Poleg kardinalov je papežu pri maši pomagalo več kot 200 duhovnikov in diakonov, ki so 20.000 vernikom delili sveto obhajilo. Papež je imel pridigo v španščini, v kateri je govoril o velikih mestih, njihovi raznolikosti ter svaril, da je zato v njih potrebno še posebej paziti na to, da se ljudje ne počutijo odtujene in potisnjene na rob.

NEW YORK - Jutri zasedanje

Generalna skupščina ZN

ZN slavijo 70-letnico ustanovitve - Oči sveta uprte v srečanje Obama - Putin

NEW YORK - Jutri se bo začela splošna razprava svetovnih voditeljev v okviru novega zasedanja Generalne skupščine ZN.

Razprave se bo udeležil tudi slovenski premier Miro Cerar, ki je že v New Yorku na vrhu ZN o razvoju. Prav razvoj bo v ospredju razprav generalne skupščine ob njeni 70. obletnici, čeprav dnevni red obsega 173 točk. Splošna razprava se bo začela 28. septembra, kar je nekoliko kasneje kot navadno in je posledica papeževega obiska ZDA ter seveda ZN.

Razpravo bosta odprla generalni sekretar ZN Ban Ki Moon in predsednik generalne skupščine Danec Mogens Lyksetoft, sledili bodo govori predsednikov Brazila, ZDA in predstavnikov ostalih 193 držav članic ZN.

Letos bosta med 193 zastavami zaplapolali dve novi, to sta zastavi Palestine in Vatikana, ki imata status držav opazovalk, ki nista članici ZN. Generalna skupščina jima je 11. septembra dala pravico do dviga zastave. Vatikan bo to opravil na tiho, Palestinci bodo organizirali slovesnost, na kateri bo tudi predsednik Mahmud Abas.

ZN so ob 70. letnici spremenjeni, saj med svetovnimi voditelji ne bo diktatorjev, ki so pred leti zabavali ali dolgočasili s svojimi govori, kot je bil pokojni libijski diktator Moamer Gadafi. Novo dimenzijo prinaša tudi proces pomiritve med ZDA in Kubo, ki mu do konca manjka le še ameriška odprava blokade Kube.

Predsednik ZDA Barack Obama poziva kongres, naj to stori, in govori se, da bo morda skušal na kongres pritisniti z domiselnim korakom. Generalna skupščina namreč vsako leto glasuje za odpravo ameriške blokade in ZDA imajo vsako leto manj zaveznikov. Lani je z Washingtonom proti glasoval le še Izrael, ameriška diplomacija pa namiguje, da se lahko letos glasovanja vzdrži ter pošlje kongresu sporočilo, da je osamljen. Manj hude retorike bo morda letos med ZDA in Iranom, s katerim so svetovne sile sklenile jedrski sporazum, ki ga ameriškem kongresu in Izraelu ni uspelo spodnesti.

Oči sveta bodo uprte v predsednika Obama in njegovega ruskega kolega Vladimirja Putina, saj sta državi zaradi ukrajinske krize in različnih pogledov na krizo v Siriji spet na robu hladne vojne. Voditelja se bosta sestala ob robu zasedanja v ponedeljek, v ospredju bo Sirija.

Generalna skupščina ZN med enim od zasedanj

ANSA

Med novimi točkami dnevnega reda je letos osveščanje sveta o tragediji migrantov v Sredozemlju s posebnim podarkom na iskalcih azila iz Sirije.

Članice ZN so - razen Sirije - podprle resolucijo Turčije. Večina govornikov bo omenjala podnebne spremembe in pozivala k uspešnemu zaključku podnebnega vrha konec leta v Parizu, kjer bodo skušali določiti ukrepe oziroma cilje za zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov.

70. zasedanje generalne skupščine poteka pod naslovom »Pot naprej za mir, varnost in človekove pravice«, kar vse sodi med prioritete Slovenije v ZN, o čemer bo imel bolj konkretne pogoje zunanji minister Karl Erjavec, ki bo v New Yorku prišel danes in ostal do 1. oktobra, tako kot premier Cerar, ki bo imel govor v sredo.

Zanimivost letošnjega svetovnega diplomatskega zborovanja je selitev ameriškega predsednika, ki je tradicionalno bival v znamenitem hotelu Waldorf Astoria, v hotel Palace. Waldorf Astoria je kupilo kitajsko podjetje in Bela hiša s tem pošilja sporočilo Pekingu, da računalniški vdori, vohunjenje in kraja intelektualne lastnine niso sprejemljivi.

Za ZDA sta poleg splošnih tokrat pomembni prioritati boj proti terorizmu, čemur v Obamovi administraciji rečejo

»nasilni ekstremizem«, in ZDA so za torek sklicale vrh o boju proti Islamski državi. Že dan prej pa bo potekal vrh o mirovnih operacijah.

Splošna razprava se bo nadaljevala do 5. oktobra, ko zanj zaradi slovesa velikih ne bo več zanimanja, pravo delo generalne skupščine pa se bo začelo šele takrat po odborih. Letos drugi, to je gospodarski in finančni odbor, vodi slovenski veleposlanik pri ZN Andrej Logar. Konec oktobra bo potekala tudi slovesnost ob sedemdeseti obletnici začetka veljavnosti ustanovne listine ZN.

70. zasedanje Generalne skupščine ZN bo vključevalo tudi dve posebni srečanja, eno o svetovnem problemu drog, drugo pa o virusu HIV oziroma AIDS. V času zasedanja bo potekal še desetletni pregled napredka pri izvajanju rezultatov svetovnega vrha o informacijski družbi.

Za države s kandidati za novega šefa ZN pa je najbolj zanimivo to, da se Ban Ki Moonu konec prihodnjega leta izteka mandat in vse leto bo potekala intenzivna kampanja za njegovega naslednika. Med kandidati je tudi nekdanji predsednik Danilo Türk, ki je te dni prav tako v New Yorku na srečanjih Clintonove iniciative, ene od številnih vzporednih prireditvev, ki ta čas potekajo v New Yorku.

LJUBLJANA - Stališče manjšinske koordinacije Slomak

Veča se razdalja med slovenskimi manjšinami in osrednjo Slovenijo

»Tudi slovenska javnost malo seznanjena s stvarnostjo manjšin«

LJUBLJANA - Slovenska manjšinska koordinacija (Slomak), ki jo vodi Rudi Pavšič, si je zadala bogat srednjeročni program aktivnosti v prepričanju, da ni dobro, da tako pomembna povezovalna organizacija vseh krovnih organizacij Slovencev iz Italije, Avstrije, z Madžarske in Hrvaške, stoji na stranskem tiru dogajanja in da je slovenske institucije ne upoštevajo. Ravno tako bo potrebno ponovno navezati stike s Svetom Evrope in s samim Evropskim parlamentom. To so sklenili na seji, ki je potekala na sedežu Svetovnega slovenskega kongresa.

Na srečanju so ugotovili, kot piše v sporočilu za javnost, da se večja določena razdalja med zamejstvi in osrednjo Slovenijo ter da je premalo stikov na institucionalni ravni. Tak trend pa vodi v postopno izgubljanje potrebne subjektivitete manjšinskih organizacij, ki nimajo dovolj priložnosti, da bi se tako na vladni kot tudi na parlamentarni ravni pogovarjale o strateških izbirah v odnosih med Republiko Slovenijo in manjšinami.

Menili so, da je tudi predolgo mirovanje Slomaka prispevalo k povečanju te razdalje in da jo je treba na nek način zmanjšati. Tudi javnost je malo seznanjena z manjšinskimi problematikami ali pa prihajajo v ospredje le nekatera vprašanja, ne pa kompleksnost in bogatost vsakodnevnega manjšinskega življenja. Zastopniki krovnih organizacij so bili mnenja, da je treba poiskati take rešitve, ki bodo zajezile nižanje prispevkov s strani Republike Slovenije, ki jih je v zadnjih 7-8 letih zmanjšala že za 40%. »Slomak mora prevzeti vlogo protagonista in povezovalca manjšinskih osrednjih organizacij, kot je to veljalo pred leti, ko je postala prva sogovornica vseh državnih institucij in drugih sredin civilne družbe.«

V naslednjih mesecih, tako so se zmenili v Ljubljani, bodo dali pobudo za vrsto srečanj z vsemi institucionalnimi predstavniki v Sloveniji in s parlamentarnimi strankami ter bodo organizirali serijo javnih dogodkov, da bi javnost seznanili z nekaterimi tematikami, ki neposredno zanimajo manjšino in samo osrednjo Slovenijo. Tudi na evropski ravni načrtujejo določene aktivnosti, ki naj bi se sklenile z obiskom evropskih institucij v Bruslju in v Strasbourgu.

Zastopniki manjšinskih organizacij na zasedanju Slomaka v Ljubljani

TRBIŽ - Obisk voditelja Severne lige Mattea Salvinija

»Vojska tudi na mejo s Slovenijo«

Srečanje z avstrijskimi svobodnjaki, ostre kritike na račun predsednice FJK Deборе Serracchiani

TRBIŽ - »Italija bi morala pred navalom beguncev mejo z Avstrijo in Slovenijo zavarovati tudi z vojsko,« je včeraj v Kanalski dolini dejal državni vodja Severne lige Matteo Salvini. V Žabnicah se je srečal s koroškimi voditelji avstrijske skrajno desne svobodnjaške stranke FPÖ, ki ima do vprašanja beguncev enaka, če ne ostrejša stališča kot Liga. Na srečanju ni bilo zastopnikov SDS, katerih navzočnost je tržaški poslanec Massimiliano Fedriga napovedoval še včeraj zjutraj.

Salvini je prepričan, da je Italija skrajno neresna država, kjer prebežniki delajo kar hočejo, za kar naj bi se iz vlade Mattea Renzija norčevala vsa Evropa. Ligaški vodja je kot vzor omenil Švico, ki z vojsko štiti svoje meje pred prihodi novih beguncev. Pravico do po-

Matteo Salvini z gospo in punčkama v narodnih nošah na Trbižu

litičnega azila bi morali dobiti le tisti, ki prihajajo iz vojnih žarišč, vse ostale pa bi bilo treba poslati takoj nazaj.

Med obiskom v Furlaniji-Julijski je Salvini zelo hvalil načrt t.i. makroregije, za katero se zavzema predsed-

nik Veneta Luca Zaia. Slednji bi lahko prej ali slej postal predsednik vlade, »a pred tem moramo zapoditi Renzijsko,« je podčrtal Salvini. Med obiskom se je večkrat kritično spraval na predsednico FJK Deboro Serracchiani, Salvinijev kandidat za novega predsednika Dežele (volitve bodo leta 2018) je Tržačan Fedriga, ki je vodja poslanske skupine Lige in sodi v ožji krog Salvinijevih sodelavcev.

Voditelj Lige upa in računa, da se bo Katalonija čim prej odcepila od Španije in se odločila za samostojnost, »ki bi pomenila veliko klofuto ne le Madridu, temveč tudi Bruslju in evropskim birokratom.« Vodja koroških svobodnjakov Ewald Mödritscher se je zavzel za oblikovanje Evrope dežel, v kateri bo vsaka država ohranila svojo identiteto.

SLOVENSKE KONJICE - Evropska pobuda v Sloveniji

Dnevi evropske kulturne dediščine

Na otvoritveni slovesnosti tudi ravnateljica dolinske srednje šole Fiorella Benčič - Nagovor slovenske kulturne ministrice Julijane Bizjak Mlakar

Ministrice Mlakarjeva (levo) z ravnateljico Benčičevo

SLOVENSKE KONJICE - V petek, pod večer je bilo v Žički kartuziji slovesno odprtje 25. jubilejnih Dnevov evropske kulturne dediščine (DEKD), ki potekajo po vsej Evropi in po vsej Sloveniji in se bodo zaključili v soboto 3. oktobra. DEKD organizira in koordinira Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Slovesnosti ob odprtju Dnevov so se, poleg ministrice za kulturo Julijane Bizjak Mlakar, udeležili tudi župani mest, ki so vključena v Združenje zgodovinskih mest Slovenije in jih je gostil župan občine Slovenske Konjice Miran Gorinšek, ki je tudi prvi pozdravil. Sledil je poseg direktorja Zavoda za varstvo kulturne dediščine Jerneja Hudolina, ki je poudaril, »da Zavod skrbi za vse zvrsti dediščine, da pa je osrednja tema 25-tih dnevov posvečena nesnovni dediščini: Praznovanja. V zgodovini, in to velja še danes, so se praznovanja navadno odvijala na posebnih krajih, v okolici samostanov, svetišč, cerkva, gradov, v starih mestnih jedrih in mestnih parkih. Ti prostori in objekti sestavljajo danes največje bogastvo kulturne dediščine. Tega se zavedajo tudi v občinah, povezanih v Združenje zgodovinskih

mest Slovenije, ki so se letos aktivno vključile v pripravo Dnevov.«

Osrednji nagovor je imela ministrica za kulturo Julijana Bizjak Mlakar, s katerim je častno odprla letošnjo 25. jubilejno prireditev, ki je v poltretjem desetletju prerasla v mogočno gibanje. »Slovesnost ste umestili v Žičko kartuzijo, je povedala ministrica, dediščinski biser, spomenik izjemnega pomena za Slovenijo in širši evropski prostor, ki letos praznuje 850. obletnico ustanovitve. Kartuzijo in cerkev v Špitaliču smo v vladi letos razglasili tudi za spomenika državnega pomena. V Sloveniji imamo bogato kulturno dediščino in izročilo. Dediščina nas na najbolj neposreden način seznanja z življenjem naših prednikov, to je s koreninami slehernega med nami. Narod brez korenin, ki ne spoštuje svoje kulturne dediščine, ne more biti odprt do drugih kultur in tudi nima prihodnosti. Ministrstvo za kulturo se zaveda pomena varovanja, obnavljanja, promocije in razvoja kulturne dediščine; ta je tudi temelj demokratizacije družbe. Zato je ozaveščanje o kulturni dediščini še toliko bolj pomembno. Skrb za kulturno dediščino mora postati skrb vseh prebivalcev Slovenije.«

Nato je svoj nagovor zaključila z besedami priznanja: »Vsem, ki ste zaslužni za to, da že toliko let živijo dnevi kulturne dediščine, se za ta trud, ki je obrodil številne sadove, iskreno zahvaljujem in vam želim še naprej zanimive dediščinske dneve.« Ob zaključku slovesnosti so dijaki Šolskega centra Slovenske Konjice-Zreče in Glasbene šole Slovenske Konjice odlično izvedli glasbeno literarni recital »Lepota doline«. V naslovu je mišljena lepota doline Sv. Janeza, v kateri leži mogočna Žička kartuzija simbol duhovne inteligence.

V starih mestih Idrija, Koper, Kranj, Kostanjevica na Krki, Novo mesto, Piran, Ptuj, Radovljica, Slovenske Konjice, Škofja Loka, Trzin in Žužemberk, ki so povezana v Združenje, so se v dopoldanskem in zgodnjem popoldanskem času odvijali živahni in pestri kulturni sporedi povezani s temo Praznovanja. Slovesnosti v Žički kartuziji se je na povabilo Zavoda za varstvo kulturne dediščine, udeležila tudi ravnateljica dolinske srednje šole Fiorella Benčič, ki je v priložnostnem sproščnem pogovoru z ministrico Mlakarjevo orisala sodelovanje tudi šol s Tržaškega pri DEKD, kar je ministrice sprejela na znanje z vidnim zadovoljstvom.

POLITIKA - Ministrice za reforme Maria Elena Boschi

Upravna avtonomija FJK za sedaj ni pod vprašajem

Za obravnavo vseh Calderolijevih popravkov bi senatorji porabili 70 let

Upravna avtonomija Furlanije-Juljske krajine za sedaj ni pod vprašajem, je sinoči v hotelu Savoia dejala ministrice za reforme Maria Elena Boschi. Priznala je, da bi mnogi tudi v Demokrski stranki hoteli kratko malo ukiniti vse avtonomne dežele in da je zaradi tega sama deležna številnih političnih pritiskov. Zadeva bo, če sploh bo, na dnevnem redu morda potem, ko bo parlament dokončno odobril vse načrtovane ustavne reforme. To naj bi se zgodilo prihodnje leto, o usodi avtonomnih dežel (Bocin in Trento nista pod vprašajem) pa najbrž v Rimu ne bodo odločali pred parlamentarnimi volitvami leta 2018.

Vprašanje naše dežele je bilo zadnje v nizu vprašanj, ki jih je odgovorni urednik Piccola Paola Possamai postavil mladi ministrici Renzijeve vlade. Vprašanja niso bilo ravno »popoprana«, kar je ministrico nekoliko omejilo pri izvajanju, čeprav na rutinska vprašanja ni manjkalo nekaterih pikrih odgovorov.

Boschijeva je prepričana, da bo radikalna reforma senata močno poso-

Občinstvo v hotelu Savoia med nastopom ministrice za reforme Marie Elene Boschi

FOTO DAMJ@N

Italija z Renzijevo vlada ubrala pravo pot za izhod iz hude gospodarske in družbene krize.

Spravljiva do leve v DS in pikra do Camussove

Boschijeva je izrazila upanje, da »premirje« znotraj Demokrski stranke ne bo trajalo le do odobritve novega senata, temveč tudi naprej. Do tistih, ki v stranki zagovarjajo drugačna stališča, je bila ministrica zelo spravljiva in se je izognila polemikam.

Pač pa je bila Boschijeva pikra in polemična do sindikalne zveze CGIL in do njene tajnice Susanne Camusso. Srečala jo je v petek v Assisiju na neki debati. »Niti Sv. Frančišek ni prispeval, da je Camussova postala bolj mehka in dobra,« se je pošalila ministrica.

Ni pa se šalila, ko je očitala največji italijanski sindikalni organizaciji, da ni naredila dovolj v času, ko je Italija izgubila kar milijon delovnih mest. »Mi smo na vladi le 18 mesecev in v tem času se je v državi ustvarilo 247 tisoč novih delovnih mest, od katerih 40 odst. za nedoločen čas,« je dejala ministrica za reforme.

S.T.

OBČINSKE VOLITVE - Shod poslanca G5Z Di Battiste na Borznem trgu

Prej program, nato imena

Na državni ravni še ni odločeno, ali bo kandidatka za tržaško županjo zares Paola Sabia

V Gibanju 5 zvezd so na prvem mestu programi in predlogi, šele nato so na vrsti imena. Poslanec G5Z Alessandro Di Battista je s temi besedami odgovoril na novinarsko vprašanje glede morebitnih kandidatur za tržaškega župana na občinskih volitvah prihodnje leto.

Di Battista torej ni potrdil, da bo kandidatka G5Z za tržaško županjo 31-letna arhitektka Paola Sabia, ki jo je pred nedavnim izvolila pokrajinska skupščina G5Z (t.i. tržaški MeetUp). Izvolitev so takrat zaznamovale polemike. Vodja svetniške skupine G5Z v tržaškem občinskem svetu Paolo Menis namreč ni kandidiral, ker je bil mnenja, da je potrebno pred razpravo o kandidaturah izdelati volilni program. Poleg tega so nekateri opozorili, da je Paola Sabia žena evropskega poslanca G5Z Marca Zulla. Di Battista je vsekakor včeraj razložil, da s polemikami ni bil seznanjen in dejal, da na državni ravni še ni padla odločitev o kandidaturi.

Alessandro Di Battista na Borznem trgu

FOTODAMJ@N

Sicer je Di Battista na včerajšnjem shodu na Borznem trgu govoril v glavnem o državnih temah, od špekulacije nekaterih politikov na račun beguncev

do ukinitve senata oz. ustanovitve novega senata, ki ne bo služil nikomur, razen neizvoljenim deželnim svetnikom, ki bodo kljub temu uživali imuniteto in privilegije. Ko bo G5Z na vladi, bo izrinilo stranke iz TV hiše RAI, bo poskrbelo, da bo skupina Fininvest plačevala davke in bo ukinito javne finančne prispevke za tisk, je še poudaril Di Battista in dodal, da je nujno pomagati 9 milijonom revnih oseb in zagotoviti ponovni zagon gospodarstva.

slovensko stalno gledališče **SEZONA 2015/16**

Slovensko stalno gledališče, Kulturno društvo Raz/seljani, Glasbena Matica v sodelovanju s Primorskim dnevnikom in Slofest-om

Sabrina Morena, Martina Kafol, Martin Lissiach, Daniel Dan Malalan

KAKO POSTATI SLOVENC
V 50. MINUTAH

režiserka: Sabrina Morena
igra: Daniel Dan Malalan
Boštjan Zavnik - harmonika

v sredo, 30. septembra, ob 20.30 v Štalci v Šempolaju - Skd Vigred
v četrtek, 1. oktobra, ob 20.00 v Ljudskem domu v Trebčah - KD Primorec
v petek, 2. oktobra, ob 20.00 v centru Antona Ukmarja pri Domju - Skd Fran Venturini

www.teaterssg.com

MINISTRICA MARIA ELENA BOSCHI

dobila italijansko parlamentarno in politično kolesje. Prihodnost senata je bila predmet dolgega in poglobljenega soočenja, sedaj pa je treba odločiti. Eno je tudi trda izmenjava mnenj, drugo je obstrukcija, je dejala ministrica. »Senatorji bi porabili približno 70 let za oceno vseh popravkov (skoraj 85 milijonov), ki jih je vložil ligaški senator Roberto Calderoli,« je pojasnila ministrica. Govorila je v sklopu pobude Ancora Europa (Še Evropa), ki jo v hotelu Savoia prireja italijanska socialistična evro-parlamentarna skupina na pobudo Isabelle De Monte. Prepričana je, da je

Z odlokom z dne 31.01.11 je Ministrstvo za Infrastrukture in Promet pooblastilo tudi upokojene zdravnike za izdajo zdravniških potrdil o psihofizični sposobnosti za vožnjo.

Dr. Giuseppe CARAGLIU

torej izdaja
zdravniška potrdila za podaljšanje veljavnosti voznškega dovoljenja z novim spletnim postopkom,
še vedno v ul. Rossetti 5 z naslednjim urnikom

od ponedeljka do četrтка:

10.00 - 12.00 in 16.30 - 18.30

ob petkih: 10.00 - 12.00

ob sobotah: 11.00 - 12.00

Po potrebi, pokličite na tel. št. 339 6931345.

Srečanje DS pri Domju

V sklopu praznika Unità in Novega Dela Demokrski stranke, ki je bil prejšnji teden, Dolinski krožek vabi vse vpisane in simpatizerje v četrtek, 1. oktobra, ob 19.30, v prostore Hotela Sonia pri Domju na večer včlanjevanja 2015.

Ob tej priliki bodo župan Sandy Klun in odborniki Demokrski stranke Franco Crevatin in Franka Zerjal spregovorili o 18-mesečnem delovanju dolinske občinske uprave. Prisoten bo tudi pokrajinski tajnik Nerio Nesladek.

PREDSTAVITEV - Knjiga o testeninah, ki so »osvojile« svet

Marzo Magno: »Italijani imamo pašto v DNK-ju!«

Katera jed slovi po celem svetu in je ime Italije ponesla širom naokrog? Odgovor se seveda glasi: testenine oz. pašta. Srečanje, ki je potekalo v petek zvečer v kavarni San Marco, je obelodanilo marsikateri nepričakovani vidik te splošno priljubljene jedi. Furio Bragagnolo, predsednik podjetja Pasta Zara, drugega največjega proizvajalca testenin v Italiji in Alessandro Marzo Magno, avtor knjige *Il genio del gusto. Come il mangiare italiano ha conquistato il mondo* (Založba Garzanti) sta v pogovoru z novinarjem Giovannijem Tomasiniem pritegnila pozornost s številnimi zanimivimi podatki.

Kot Marzo Magno opisuje v svoji knjigi *Il genio del gusto*, je pašta preko trgovskih poti prispela na Sicilijo iz Bližnjega Vzhoda. S Sicilije so jo nato izvažali v druge kraje na Apeninskem polotoku. Ključnega pomena za razvoj in širjenje testenin pa je bila industrializacija. Dvignila se je kvaliteta, nastale so številne različne vrste testenin, zagotovljene so bili tudi boljši sanitetni pogoji.

Prehrabene navade pa se seveda spreminjajo. V obdobju renesanse so npr. pašto kuhali približno eno uro, jedli so jo kot prilogo k drugim jedem in so pri kuhanju namesto soli uporabljali sladkor. Organizatorji so porcijo renesančne pašte postregli tudi udeležencem večera: testenine z maslom in sirom, začinjene z mešanico začimb (poper, muškadni orešček, cimet, ingver in nageljnovi klinčki). »Čeprav se posmehujemo Nemcem, čes da ne znajo jesti pašte, se pravzaprav nahajajo zelo blizu renesančnega načina kuhanja pašte,« je hudomušno pripomnil novinar Alessandro Marzo Magno.

Za priljubljene testenine s paradiznikom je bilo treba čakati kar precej časa. Prvi recept, ki omenja to kombinacijo, sega šele v leto 1839. Kar se tiče Trsta

pa je ta recept sem prišel še nekoliko kasneje. Pesnik Umberto Saba v noveli *La purpurea meraviglia* se ni in ni mogel načuditi nad obilnim krožnikom plavajočih testenin v izobilju rdeče omake, ki ga je pripravil kuhar slavnega književnika Gabrieleja D'Annunzia v vili Vittoriale.

»Pašta predstavlja tako dober produkt, da so jo v bistvu prevzeli čisto vsi. Dandanes jo proizvajajo po celem svetu, vendar jo imamo Italijani v našem DNK-ju,« je povedal Furio Bragagnolo, predstavnik že četrte generacije lastnikov, proizvajalcev podjetja Pasta Zara. Svoje testenine izvažajo v 106 različnih držav po celem svetu. To pomeni, da so prvi največji italijanski izvoznik testenin. Največja tovarna podjetja se nahaja ravno v Trstu oz. v Miljah. Ko je leta 1898 Emanuele Bragagnolo odprl majhen domači laboratorij testenin v bližini Trevisa, verjetno ni pričakoval, da bo povsem spremenil bodočnost rodbine Braga-

Alessandro Marzo Magno

FOTODAMJ@N

gnolo. Leta 1932 je Emanuelejev sin Umerto ustanovil tovarno v mestu Zadar, ki je takrat bilo del italijanskega ozemlja. V spomin na očeta, ki je umrl

med bombardiranjem za časa 2. svetovne vojne, so kasneje preimenovali podjetje s sedanjim imenom Pasta Zara. (vpa)

AKTUALNO - Afera Volkswagen ni prizadela prodajaln na lokalni ravni

VW: Naši avti so varni

Vprašanje nepravilnosti že zloglasne programske opreme nameravajo rešiti čim prej

Afera Volkswagen je zadala hud udarec avtomobilski nemški industriji. Za razliko od tega, kar bi se verjetno zgodilo v Italiji ali drugod, pa se nemški narod enotno postavi v bran lastne industrije, v tem primeru tovarne Volkswagen. Skratka, odgovorni za goljufijo morajo plačati, tovarno je treba rešiti.

Znamko VW bodo torej branili na vsak način. Prva naloga novega vodstva je v tem, da ponovno pridobi zaupanje kupcev in strank, to pa se odraža tudi v odnosih z javnostmi. V uradni prodajalni avtomobilov VW Eurocar v Trstu so povedali, da se je potrebno za vsako informacijo obrniti na glavni deželni sedež, ki je v Vid-

mu. Po več poskusih so nazadnje odgovorili na telefon in prijazno povedali, da težav ni. Goljufija testa na izpuhkih ni vplivala na promet, tudi odnosi s strankami se niso spremenili.

Sploh pa so v vseh prodajalnih »umirjeni«, so dodali. Uradno stališče je vsekakor to, da namerava VW čim prej in na vsak način rešiti vprašanje glede nepravilnosti že zloglasne programske opreme. Skupina VW obžaluje dogajanje in poudarja, da so vsa vozila iz tehničnega vidika varna in ustrezajo predpisom za vožnjo na cesti. Vprašanje računalniškega programa zadeva namreč samo emisije, pravijo, problem pa nameravajo rešiti čim prej. Vozila na dizelski pogon Evro6, ki so na prodaj v EU, so dalje v skladu z vsemi predpisi in zahtevanimi okoljskimi normativi. Računalniški program nikakor ne vpliva na vožnjo, na porabo goriva in na emisije, so še poudarili pri Volkswagnu in dodali, da so zabeležili razmik med testi v laboratoriju in porabo na cesti samo pri dizelskih motorjih, ki so bili izdelani pred motorji Evro 6.

A.G.

Tovarna avtomobilov Volkswagen

Pri Domju srečanje o lažnih orožnikih

V hotelu Sonia pri Domju bo jutri ob 20. uri srečanje, na katerem bo maršalo karabinjerjev Denis Burolo iz Doline govoril o kaznivih dejanjih s strani lažnih orožnikov. V torek ob 19. uri bo podobno srečanje v občinskem svetu v Dolini.

IGRE NA SREČO - V baru Claudio je neznanec zmagal 1.060.512,70 evra

Evromilijon pri Sv. Jakobu

Z naložbo samih dveh evrov je v evropski igri na srečo Eurojackpot na petkovem žrebanju edini v Evropi zadel 6 števil na 7

V baru Claudio pri Sv. Jakobu je neznanec zmagal milijon evrov

FOTODAMJ@N

Neznani lovec na srečo je ta teden v Trstu pri Sv. Jakobu »ulovil« dober milijon evrov. Z naložbo samih dveh evrov, kolikor je stala stava v evropski igri na srečo eurojackpot, je na petkovem žrebanju edini v Evropi zadel 6 števil na 7. Neznani igralec je poskusil srečo v baru Claudio v Istrski ulici, kjer sicer o tem sprva niso vedeli nič. Kdo naj bi bil dobitnik 1.060.512,70 evra, ni znano. Žrebanje poteka enkrat tedensko, in sicer ob petkih, zato je v bistvu nemogoče vedeti, kdo je ta srečnež, pravijo v baru Claudio. Po mnenju lastnika Davideja Debacca je to bila vsekakor ena sama oseba (in ne skupina), saj sistemov za igro eurojackpot ne pripravljajo. V baru so vest sprejeli z zadoščenjem, saj se jim kaj takega še ni zgodilo, zanjo pa so izvedeli od novinarjev. Novico so potrdili v podjetju Sisal, pristojno za igre na srečo.

Javna dela v mestnem središču in periferiji

Tržaška občinska uprava obvešča, da bodo danes in v petek, 2. oktobra, potekala javna dela v nekaterih mestnih predelih. Dela bodo izvajali zvečer in ponoči, in sicer med 20. in 6. uro, na Trgu Garibaldi, v Ul. Oriani, na Senenem trgu, v Ul. Carducci ter v industrijski coni v ulicah Caboto, Errera, Usodimare, Parlotti in Malaspina ter na nabrežju Verrazzano in nabrežju Cadamosto.

Brovedani (Cgil) ostro proti odloku o zdravniških izvidih

Pokrajinski panožni sindikat Fp-Cgil odločno nasprotuje napovedanemu vladnemu odloku s seznamom 208 zdravniških izvidov, ki jih ne bodo smeli zdravniki v bistvu več predpisati z izjemo pomembnih in utemeljenih razlogov. Namen italijanske vlade je varčevati, saj so nekateri izvidi, ki jih baje nekateri zdravniki z lahkoto predpisujejo, res dragi za javno blagajno. Zdravnik Pierpaolo Brovedani je v imenu sindikata zdravnikov Cgil poudaril, da je Rim izbral najlažjo pot, s tem pa je npr. vsako odgovornost na ramena zdravnikov. Namesto »kazni« za zdravnike pa bi morala vlada skrbeti za tečaj poklicnega izobraževanja in za specifične programe, ki bodo zajezili ta fenomen. Prvi korak, predlaga Brovedani, je lahko pospešitev izdelave ustrezne datoteke, ki bo preprečevala dvojnice. Vladin odlok ima lahko hude posledice, je še povedal Brovedani. Po eni strani bo to škodilo odnosu oz. zaupanju pacientov do zdravnikov, po drugi bo to darilo za zasebno zdravstvo.

Na Opčinah koncert zboru Cappella Tergestina

V cerkvi sv. Jerneja na Proseški ulici na Opčinah bo danes ob 18. uri koncert, ki ga bo izvajal zbor Cappella Tergestina v okviru praznovanj ob 700. obletnici nastanka kraškega naselja. Na programu so skladbe iz zadnjih 7 stoletij, ki so jih sestavili tržaški glasbeniki (Giulio Zacchino, Vito Levi), italijanski glasbeniki (Alessandro Scarlatti, Bartolomeo Cordani) in evropski skladatelji (Josquin Desprez, Francisco Guerrero, Gabriel Fauré in Pau Casals). Koncert bo vodil maestro Marco Podda, na orglah Manuel Tomadin.

Na svetilnik po 16. uri

Pokrajinska uprava obvešča, da bo na svetilniku danes od 15. do 16. ure voden obisk, ki je bil predhodno rezerviran. Zaradi tega vabijo ljudi, ki bi si radi ogledali svetilnik, da ga obiščejo po 16. uri. Sicer je svetilnik odprt za javnost ob sobotah in nedeljah od 15. do 19. ure, medtem ko bo na dan Barcolane odprt od 9.30 do 17.30.

Prehodi besed: srečanje z Beppinom Englarom

Združenji ALT in ACAT v sodelovanju z oddelkom za zasvojenost zdravstvenega podjetja prirejajo niz srečanj na temo Prehodi besed: vpliv krize na spremembo. Srečanja bodo v gledališču Basaglia na območju nekdanje umobolnice pri Sv. Ivanu. Prvo srečanje bo jutri ob 17.30, na temo Pogum ljubezni bosta govorila Beppino Englaro in Daniela Colombari.

Slovenija predala Italiji albanskega prekupčevalca

Na mejnem prehodu pri Fernetičih je slovenska policija predala italijanski mejni policiji 28-letnega albanskega državljanja U. S. Albanca je prizivno sodišče v Turinu že obsodilo na dve leti, dva meseca in 20 dni zapora zaradi prekupčevanja z mamilami. Albanca so odpeljali v koronejski zapor.

NAŠI V DRUGIH OKOLJIH

Šagre »izvozil« v mesto z več obrazi

IVAN OTA, ZÜRICH (ŠVICA)

»Ko se vračam domov, se še vsa-kič zredim: tako mama kot prijatelji skrbijo, da ne bi bil lačen...« 39-letnega Ivana Oto s Krmenke smo uje- li ravno med enim od rednih obiskov domačih krajev, točneje po večernem žaru s prijatelji. »No, saj ne da bi bila hrana v švicarskem Zürichu slaba. Ponudba je obširna, vseeno pa tam ne najdeš trgovine jestvin, ki bi ti postregla z dobrim pršutom, ali pa sve-žih rib nasploh.« Ivan živi v Zürichu od leta 2010, odkar se je zaposlil pri eni največjih svetovnih pozava- rovalnic, švicarski Swiss Re, kjer je dejansko poslovodja zakladnice.

Po opravljenem trgovskem za- vodu Žige Zoisa, se je Ivan vpisal na tržaško fakulteto za ekonomijo in nato na podiplomski študij MIRM (Master in Insurance & Risk Management) na mednarodni poslovni šoli MIB, v okviru katerega je opravi- l staž pri banki Banca Generali. Slednja mu je nato ponudila prilož- nost izpopolnjevanja v Londonu, kjer je štiri mesece sodeloval pri pro- gramu za mlade pri Generali UK Branch, kjer je spoznal svet in pri- dobil stike z bankami.

»Mednarodna izkušnja mi je bila takoj všeč, zato sem ob vrnitvi v Trst vložil prošnjo za delo v tujini, saj Generali to dovoljuje svojim za- poslenim. Prestopil sem v vrste za- varovalnice Generali in se odselil - dve leti sem delal najprej v Parizu,

nato pa še dve v Pragi.« Ko je na- počil čas vrnitve, pa ga ideja o služ- bi v Trstu sploh ni mikala, zato je ra- je sam poskusil drugje. Opravil je kolokvij za švicarskega velikana in se brez obotavljanja odselil v Zürich.

Že oktobra pa čaka Ivana nova preizkušnja, saj bo nastopil novo službo, in sicer v pozavarovalnici To- kio Millennium Re, kjer bo prav ta- ko skrbel za področje zakladnice. In kaj je botrovalo spremembi? »Ned- vomno je bila to želja po novih izzi- vih. Podjetje je manjše, tako da ra- čunam, da bo več spodbud in več od- govornosti, zato pa bo nedvomno bolj zanimivo.«

Kljub ne-domači kuhinji, se je Ivan na življenje v Zürichu povsem privadil. Mesto je majhno, tako da se po njem mirne duše lahko pre- mikaš s kolesom, in živahno, pravi. V njem veje svež, mednarodni zrak. »Baje predstavljajo tujci 25-30 od- stotkov celotnega prebivalstva.« Ži- vljenjski pogoji so optimalni in me- sto ponuja veliko priložnosti. »No, kar mi ni všeč, je nedvomno jezik. Tu govorijo švicarsko nemščino, ki je dialekt, tako da se nemščino težko naučiš. Sam se je namreč nisem.« K sreči torej za delo uporabljaja angle- ški jezik.

Med tujci, ki živijo v Zürichu, pravi Ivan, je dosti Italijanov. »Na začetku sem se jih precej otepal, po- tem je tako: spoznaš enega, nato dru- gega in potem se jih kar nabere.« Pred tremi leti so skupaj ustanovili kulturno-politično društvo La fab- brica di Zurigo, ki je dejansko na- slednica političnega laboratorija Nichija Vendole - La fabbrica di Nichi, ki je v švicarskem mestu dejaven že pet let. »V društvu prirejamo de- batne večere, predvajamo doku- mentarne filme, vsaki dve leti pa po- skrbimo tudi za nekakšno »šagro« po- imenovano Tag der Zürcher-Innen, se pravi dan prebivalcev Züricha. Na manjšem območju zaprtem za pro- met postavimo oder, poskrbimo za žar in pijačo, ter priredimo več de- bat in koncertov.« Za to enodnevno

prireditev prejemajo prispevek s strani komisije za integracijo, pravi Ivan, saj s pobudo dokazujejo, da Zürich niso le Švicarji, pač pa vsi, ki tu živijo - se pravi tudi migranti. »Mestu pokažemo, da ima več obra- zov, ki ga naredijo takega, kot de- jansko je.«

Zürich ima po Ivanovem mne- nju tudi to pozitivno lastnost, da po- letja niso tako vroča, kot so tista v Trstu. »Čeprav je bilo letošnje pra- va izjema...« Še dobro, da se je la- hko ohladil v tamkajšnjem jezeru oz. reki. Na vprašanje, ali ga prijatelji večkrat obiščejo, nam je hudomušno pripomnil, da so bili gostje veliko številnejši, ko je prebival v Parizu oz. Pragi. »Ti dve mesti sta namreč nedvomno zanimivejši destinaciji od Züricha, ki ne slavi ravno kot tu- ristično vabljivo mesto. Pa tudi po- tovanje do sem ni nič kaj poceni.« Ži- vljenjski stroški so precejšnji, mesto pa se iz leta v leto uvršča na sam vrh lestvice mest z najkakovostnejšimi življenjskimi pogoji.

Dolgoročnih načrtov za pri- hodnost Ivan še ni izdelal. Najprej se bo posvetil novi službeni preiz- kušnji, o morebitni vrnitvi v doma- či Trst torej vsaj za enkrat ne raz- mišlja. »V Švici imam tudi punco, ki je iz Ženeve. Sama je odvetnica, ta- ko da bi bila zanjo selitev precej ne- mogoča.«

Sara Sternad

JUS PROSEK Občni zbor o upravljanju Roune

Problem skupne jusarske lastnine je zelo občuten, a v veliki večini primerov nepoznan, saj je zakonodaja na tem področju zelo zapletena. Jusarski odbor s Proseka vabi zato vse člane in vse tiste, ki se niso še vpisali v člansko knjigo, imajo pa za to dedno pravico po svojih prednikih, da se udeležijo izred- nega občnega zbora, ki bo v dvorani Kulturnega doma na Proseku v torek ob 20.30. Na razpolago bodo vpisne izja- ve. Vsi udeleženci so zaproseni, da s sa- bo prinesejo tudi fotokopijo veljavne- ga osebnega dokumenta.

Na občnem zboru se bo med dru- gim odločalo o dogovoru s tržaško ob- čino glede upravljanja športnih objek- tov na Rouni, kjer domuje domače Pri- morje, ter bejbolskega igrišča in igriš- ča za hokej na travi. Upravljanje špor- tnih objektov ni in ne more biti namen in cilj Jusa. Za to mora poskrbeti javna uprava, ker gre za javno dobro, je za- pisano v tiskovnem sporočilu prose- škega jusa. Zato je odbor jusa mnenja, da je dogovor, ki bo v potankosti ob- razložen na občnem zboru, možna srednjeročna rešitev za nemoteno de- lovanje športnih društev na objektih, ki so zgrajeni na jusarskih zemljiščih.

Jus si poleg tega tudi prizadeva, da pride do dokončne rešitve vseh, žal še precej, nerešenih vprašanj s tržaško občinsko upravo in zakoličenja kom- petenc in odgovornosti na jusarskih zemljiščih.

Z ozirom na pomembne odločitve za celotno vaško skupnost, ki jih mora sprejeti občni zbor, vodstvo jusa vabi domačine, da se zborovanja polnošte- vilno udeležijo.

DANES - V Marijinem domu pri Sv. Ivanu

Spet Gledališki vrtiljak

Na ogled bo Trnjulka v priredbi Lučke Peterlin Susič - Sodelovanje članov Male gledališke šole

V teh dneh so učenci šol in vrtcev celotne Tržaške pokrajine dobili v roke le- take s prikazom letošnje že 18. sezone Gledališkega vrtiljaka. Na njih se letos pre- kopicejuje razigrane tropske živali, ki va- bijo na sedem predstav, ki jih ponuja v ogled Radijski oder v sodelovanju s Slo- vensko prosveto.

Nekateri mali gledalci so za naslov prve predstave že nekaj časa vedeli, saj jo bodo oni sami pomagali ustvariti. Tokrat se bodo namreč prav oni iz gledalcev spre- menili v igralce. Kot zahteva tradicija, bo- do namreč prikazali igrice, ki so jo na- študirali ob začetku poletnih počitnic na gledališkem tečaju oz. na Mali gledališki šoli Matejke Peterlin. Gre za igrice Trnju- lka, ki jo po zapisu bratov Grimm vsi do- bro poznajo. Deloma v prozi deloma v ver- zih jo je priredila za oder Lučka Peterlin Susič in dodala že znanim klasičnim za- pletom tudi nekatere komične domislice, ki jih imajo otroci nadvse radi. Petdeset igralcev, starih od 6 do 13 let je na gleda- liškem tednu z velikim navdušenjem in potrpežljivostjo vadilo ure in ure ne samo besedilo, pač pa tudi petje in ples. Zdaj pa - po ponavljalnih vajah - komaj čakajo, da se bodo gledalcem predstavili na odru, pod bleščecimi reflektorji in v pravilnih kostumih.

Njihovi vaditelji so člani Radijskega odra, pomoč pa je nudila še velika skupi- na animatorjev, bivših gojencev Male gledališke šole. Elemente scene je izdelala Ve- ronika Škerlavaj, ki je tudi izbrala in sku- paj z učiteljico Magdo Krizmančič do- polnila ali predelala kostume, avtor vese- le glasbe je Aljoša Saksida, plesne točke pa je pripravila Kim Furlan v sodelovanju z Vido Petaros. Z igro luči in zvokov bo- sta predstava obogatila še Samuel Kralj in Danijel Radetič. Glavni režiser predstave je mladi diplomirani igralec Jure Kopušar.

Predstave se bodo odvijale v neko-

liko prenovljenem in z novo ogrevalno na- pravo opremljenem Marijinem domu pri Svetem Ivanu. Vsakokrat bosta na vrsti dve, prva ob 16. uri, druga pa ob 17.30.

Med čakanjem na začetek igrice bo otroke tudi letos zamotila animacija ŠC Melanie Klein (to dejavnost delno podpira Zadružna kraška banka); otroci pa so prav tako kot prejšnja leta vabljani, da nariše- jo čim več lepih risbic na temo Moj naj- ljubši gledališki junak. Kdor še ni rezerv- iral abonmaja, ga lahko kupi tudi pred predstavo, prav tako kot lahko kupi po- samezno vstopnico. (L.S.)

PRIREDITEV - V soboto, 10. oktobra

Barcolana: na predvečer Max Gazzè na Velikem trgu

Max Gazzè

Znani italijanski pevec Max Gazzè bo nastopil v Trstu na predve- čer letošnje Barcolane. Gazzè se bo predstavil na Velikem trgu v soboto, 10. oktobra, organizatorji pa so poleg njega poskrbeli še za druga dva po- membna koncerta. Že v petek, 2. okt- obra, bo zaigral pianist Remo Anzovi- no, za to priložnost pa je izbral zgo- dovinski žerjav Ursus. Teden kasneje bo na Velikem trgu koncert nekaterih tržaških skupin, predstavil pa se bo tu- di toskanski kantavtor Il Cile. Ta je za- slovel s pesmijo Maria Salvador, ki jo je napisal z znanim rap kantavtorjem J-Axom. Dan kasneje bo, kot rečeno, nastopil Max Gazzè, tržaški javnosti pa se bo še pred njim predstavil tržaški folk kantavtor The Leading Guy (Si- mone Zampieri).

PROJEKT - Občina Dolina partner

Vžgano v spomin o požigih Mačkolj in še drugih vasi

Znanstveno raziskovalno središče Univerze na Primorskem je vodilni part- ner projekta velikega zgodovinskega pomena Burnt in memories - Vžgano v spomin, Občina Dolina pa ima vlogo partnerja. Projekt predvideva zbiranje pri- čevanj in zgodb o sežigu vasi med drugo svetovno vojno, med katerimi so tu- di Mačkolje, Šmarje pri Kopru (Slovenija), Strmec (Slovenija), Podhum (Hrva- ška) in Lipa (Hrvaška), ter o tem kako so prebivalci teh vasi odgovorili na na- silna dejanja in so morali obnoviti in/ali na novo zgraditi svoje domove. Glav- ni cilj projekta, pri katerem sodeluje tudi goriški Kinoatelj, je poskrbeti, da ne bi izgubil spomin na ta uničenja, ki predstavljajo tvorni del krajevne iden- titete, in da bi se prenesel na nove rodove. Dejavnosti projekta bodo predvi- devala snemanje dokumentarnega filma, ki ga bodo vrteli po vaseh, ki so bile takrat požgane, ustanovitev poletnega centra, med katerim bodo zbirali ustna pričevanja. Obenem bo razpisan natečaj za najboljšo kratko pripoved na te- matiko požigov vasi med drugo svetovno vojno, pripravljena bo potujoča raz- stava fotografij, ki jo bodo postavili na ogled po vseh vaseh, ki so bile takrat požgane, od Mačkolj do Štanjela (Slovenija), od Šmarji (Slovenija) pa do Lipe (Hrvaška).

Duo Šiškovič-Mallozzi v Štivanu

Štivanska stara cerkev v gozdiču ob reki Timavi in dvorana gradu Collo- redo di Monte Albano sta tudi letos sugestivni prizorišči 28. izvedbe koncert- nega niza Note Timave. Letošnji program je odprl priznani pianist Riccardo Ri- saliti, v soboto pa je furlanski grad gostil skupino klarinetov Claricoro. Jutri ob 21.00 bosta zaigrali violina Črtomira Šiškoviča in harfa Simone Mallozzi. Duo je za štivanski koncert pripravil priredbe skladb Rossinija, Sibeliusa, Verdija, Iberta, Saint-Saensa, Leharja in manj znanega genovskega violinista 19. stole- tja Camilla Sivorija. Vstop je prost.

V Narodnem domu razprava o rasizmu in razrezanem svetu

Narodna in študijska knjižnica in Slovenski klub bosta v torek, 29. septembra v Narodnem domu priredila predstavitev tematske številke Časopisa za kriti- ko znanosti, domišljijo in novo antropologijo z naslovom Rasizem: razrezani svet.

Na razpravi bodo sodelovali dr. Mojca Pajnik (sourednica, predavateljica na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani, dr. Jože Pirjevec (zgo- dovinar, predavatelj, član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, dr. Ni- kolai Jeffs (predavatelj na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Pri- morskem, dr. Veronika Bajt (raziskovalka na Mirovnem inštitutu) in dr. Egon Pelikan (predavatelj na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Pri- morskem. Omizje bo povezoval novinar Erik Valenčič, ki je tudi sourednik šte- vilke. Začetek ob 17. uri.

Opčine: razstava Čebele in cvetje

V galeriji Milka Bambiča na Opčinah bodo jutri ob 10.30 od- prli razstavo z naslovom Čebele in čudovito cvetje. Razstavo prireja Sklad Mitja Čuk v sodelovanju z Društvom slovenskih čebelarjev.

FLENSBORG AVIS, MAJHEN DNEVNIK NA DANSKO-NEMŠKI MEJI

»Nekoč smo bili sovražniki, danes smo partnerji«

Na posvetu manjšinskih dnevnikov ob 70. obletnici Primorskega dnevnika, ki je bil v dvorani tržaškega občinskega sveta v soboto, 19. septembra, je sodeloval tudi odgovorni urednik dnevnika danske manjšine v Nemčiji Flensburg Avis Jørgen Møllekær. Njegov poseg zaradi aktualnosti in kar nekaj podobnostmi z našo manjšino objavljam v celoti.

Na pragu Skandinavije na severu Nemčije leži regija, ki jo na zahodu oblika vetrovno Severno morje, mehko pokrajino ob vzhodni obali pa Baltsko morje. To mejno področje v okolici Flensburga raje imenujem Sydslesvig v danščini, medtem ko se v nemščini imenuje Südschleswig.

Za boljše razumevanje stanja v tej deželi je potreben kratek pregled zgodovinskih dogajanj ob dansko-nemški meji.

Preden so se oblikovale države, kakršne poznamo danes, je bilo območje Flensburga zelo razvita dežela brez meja; tam so se Nemci in Danci srečevali in v miru trgovali med seboj. V 19. stoletju pa je šlo vse narobe. Na eni strani je bilo dansko kraljestvo, na drugi strani pa predhodnica Nemčije Prusija. Regijo med tema dvema državama sta sestavljali dve vojvodstvi, Schleswig na severu in Holstein na jugu. Schleswig je pripadal danski kroni, Holstein pa je bil del nemške konfederacije. Vendar sta obdržavi trdili, da jima pripada celotna regija Schleswig Holstein. Zaradi tega sta izbruhnila dve krvavi vojni. Leta 1851 je Danska zmagala v prvi vojni, leta 1864 pa je Prusija napadla in premagala Dansko, ki je izgubila približno tretjino svojega ozemlja.

Nato si je Prusija 576 let prizadevala, da bi ponemčila celotno regijo, ki je bila pretežno danska, vendar ji to ni uspelo. Danci so se odločno upirali in ohranjali svoj jezik. Po prvi svetovni vojni so se v Versaillesu dogovorili, da bodo razmejitve določili z referendumom; leta 1920 je Danska z veliko večino dobila nazaj severni del Schleswiga, ne pa njegovega južnega dela, ki mu Danci danes pravimo Sydslesvig. Tu se je za Nemčijo izreklo tričetrt prebivalstva.

V zelo ostrih in neprijaznih časih po zmagi Nemcev leta 1864 so začeli Danci in Nemci v Flensburgu ustanovljati ločene organizacije. Tako so začeli Nemci izdajati dnevnik Flensburger Tageblatt leta 1865, štiri leta kasneje pa so začeli Danci izdajati Flensburg Avis. V tistem času in bolj ali manj še celo stoletje sta se ta dva dnevnika med seboj sovražila. Žal mi je, da uporabljam tako ostro besedišče, ampak to so dejstva. Moji predniki niso bili objektivni novinarji, kot želimo biti mi danes; z besedami so se borili za nacionalno stvar. Flensburg Avis in njegov nemški nasprotnik sta objavljala novice z namenom, da povzdigujejo narodnega duha. Na danski strani so se desetletja borili, da bi vsaj Flensburg ponovno pripadal Danski, kamor je po našem prepričanju spadal.

Še v času med obema svetovnjima vojnoma je danska manjšina, in z njo Flensburg Avis, upala, da bi se zgodilo kaj boljšega. Vsi poznamo zgodovino. Nacistični režim od leta 1933 do 1945 ni za nikogar naredil nič dobrega. Za dansko manjšino so bili to zelo težki časi. Mojega starega očeta, ki je bil ravnatelj ene izmed danskih šol, so zaprli v koncentracijsko taborišče Sachsenhausen severno od Berlina, samo zato, ker je vztrajal pri pravici, da ostane Danec, in je to javno povedal. K sreči je pre-

Jørgen Møllekær

živel leto dni v taborišču in umrl veliko let kasneje.

Po koncu druge svetovne vojne so poskusili Danci prepričati dansko vlado v Kopenhagnu, naj postavi pod vprašaj referendum iz leta 1920. Za tisto generacijo, tudi za mojega starega očeta, je bil hud udarec, ker se to ni zgodilo. Danes je seveda popolnoma razumljivo, da je bilo zelo pametno, da so spoštovali tisti referendum.

Leta 1955 sta Danska in Nemčija podpisali sporazum znan pod imenom Bonn-Kopenhagen, ki je vendarle vseboval nekaj pomembnih določil v zvezi z dansko manjšino.

Od tistih dramatičnih in neprijaznih dni do danes se je vloga dnevnika Flensburg Avis popolnoma spremenila. Ni več potrebe, da bi stalno opozarjali na vse napake in diskriminacije s strani nemških oblasti. Seveda, vse to ni izginilo naenkrat, potrebna so bila desetletja. Sam se spominjam dogajanj v 70. in 80. letih, ko Nemčija ni ustrezno financirala danskih šol.

Ampak danes, v letu 2015, se je so-bivanje Nemcev in Dancev popolnoma spremenilo, ne samo z besedami, ampak tudi v dejanskem vsakodnevnem življenju. Približno 20 odstotkov prebivalcev mesta Flensburg je Dancev in približno 80 odstotkov Nemcev. Imamo svojo politično stranko in sedanji župan Flensburga pripada prav danski stranki. Zgodbe o boju drug proti drugemu nadjdemo danes samo v zgodovinskih knjigah. Danes ne živimo samo drug ob drugem, ampak drug z drugim, drug za drugega. In to ne velja samo za mešane zakone. Tu gre za res zelo številna sodelovanja.

Naj navedem primer. Rokometni, kot sem slišal, zelo pomemben šport v Trstu. Lahko pa zagotovim, da je rokomet v Flensburgu vse. Ekipe SG Flensburg-Handewitt je leta 2014 osvojila pokal prvakov in je ena vodilnih ekip v Nemčiji. Kar sedem igralcev te ekipe je iz Danske. To je izrazito mešana ekipa uspešnih nemških in danskih igralcev. Vodstvo tega nemškega društva je pred leti ugotovilo, da smo skupaj močnejši, kot če bi vztrajali pri zgodbicah o čudaških Nemcih ter neumnih in navivnih Dancih. V Nemčiji in na Danskem je veliko odličnih igralcev rokometu.

To je nekako tudi strategija, ki jo uporabljam pri vsakodnevnem delu

upravitelja in urednika dnevnika Flensburg Avis. Smo druga medijska hiša na območju Flensburga; na prvem mestu je naš nekdanji nasprotnik Flensburger Tageblatt; oni so šestkrat večji od nas. Zelo zanimivo pa je, da danes nismo več nasprotniki, ampak smo partnerji. Skupaj z majhnim dnevnikom nemške manjšine na jugu Danske Der Nordschleswiger in z velikim regionalnim danskim dnevnikom, ki izhaja na danski strani meje, smo štirje dnevniki, ki vsakodnevno sodelujejo. Redno si izmenjujemo članke in to delamo brezplačno. Nobena skrivnost ni, če povem, da morajo tiskani dnevniki razvijati nove dejavnosti, če želijo dolgoročno preživeti. Ena takih idej je tudi združevanje naših sil na veliko načinov. Izmenjava člankov in skupno novinarsko delo zagotavlja večjo kakovost čezmejnih novic. Vemo, da je danes v ospredju evropske pozornosti vprašanje beguncev; problem se pojavlja tudi na železniški postaji v Flensburgu. Še vedno je veliko zmede. Novinarsko je zame, kot urednika, veliko zadoščenje, da so naši članki objavljeni tudi na drugih dnevnikih, in obratno. Pomembne zgodbe z juga Danske, ki so za naše bralce zelo zanimive, veliko bolje obravnavajo naši kolegi iz Danske.

Vendar je naše sodelovanje širše. Za distribucijo našega dnevnika so zadolženi nemški kolegi, kar seveda plačujemo. Sodelujemo tudi pri oglaševanju. Veliki trgovci istočasno oglašujejo v obeh dnevnikih in mi prodajamo oglašni prostor danskim podjetjem tudi za nemški časopis.

Seveda je za tako sodelovanje potrebno medsebojno zaupanje. To smo začeli graditi pred 15 – 20 leti, povečalo pa se je v zadnjih petih letih. Poldrugo stoletje je prevladovala zgodba krvavih spopadov in narodnih nasprotij, sedanje dogajanje pa nam daje zelo prijeten občutek.

Tu se seveda postavlja vprašanje, kam vodi to sodelovanje moj mali danski časopis. Ali ne tvegamo, da bi naši bralci raje segli po večjem nemškem časopisu, ker pač vsi govorijo nemško? Seveda bi lahko. Pripadniki danske manjšine v Flensburgu in okolici govorijo in berejo nemščino enako dobro kot materni jezik. Za prebiranje krajevnih novic ne potrebujejo dveh dnevnikov.

To do neke mere drži, ampak tu je treba pomisliti na kulturno dimenzijo. Tu ne gre samo za izdajanje dnevnika v danskem jeziku, kar je seveda pomembno, ampak poleg jezika ima Flensburg Avis pomembno vlogo, ker poroča iz danskega kulturnega zornega kota z dansko miselnostjo in tradicijo. To je še pomembno in je za naše ljudi vrednota.

Res je veliko dogajanj, pri katerih ni pomembno, če o njih govoriš v danščini ali v nemščini. Je pa tudi veliko dogajanj, pri katerih so naši pogledi in naše novinarske tradicije drugačni od tistih, ki jih objavljajo nemški časopisi. Mi lahko ponujamo veliko. Imamo, na primer, znanje o tem, kako predstaviti razliko med obravnavanjem podobnih vprašanj v Nemčiji in na Danskem. Ni res, da je na Danskem vse boljše kot v Nemčiji, še zdaleč ne. Sem Danec po srcu, ampak novinar po poklicu.

Pogosto nam bralci sporočajo, kako pomembno je branje naših uvodnikov ali specifičnih člankov, ki jim ponujajo drugačen zorni kot na dogajanja. Samo novinarji, ki obvladajo dve kulturi, lahko sporočajo zgodbe s tem širokim pogledom. V večini nemških časopisov lahko izveste samo za nemški zorni kot in v večini danskih časopisov samo za danskega. Čeprav to zveni zelo klišejsko, lahko trdim, da je Flensburg Avis danes sposoben graditi mostove med obema narodoma.

Naš glavni cilj je pisanje novic, ki so v lokalnem dnevniku, ki izhaja v Flensburgu, pomembne za dansko manjšino. Imamo pa tudi drugo skupino bralcev, ki je za nas prav tako pomembna. Narašča namreč število ljudi, ki so na Danskem iz več razlogov zainteresirani za našo ponudbo čezmejnih novic.

Flensburg Avis je majhno podjetje s 57 zaposlenimi. Imamo majhno naklado, stabilno okoli 6.000 izvodov. To ni dovolj za plačevanje naših zaposlenih. Zato naša tiskarna opravlja delo tudi za druge stranke. V Flensburgu sta samo dve tiskarni in ena je naša. Ne gre za lahek posel, vendar nama prav tiskarna zagotavlja sredstva, da lahko krijemo stroške za izdajanje dnevnika.

Vsi naši dohodki od prodaje, oglaševanja in tiskarskih storitev dosegajo 3 milijone evrov letno; za izdajanje časopisa potrebujemo 6 milijonov in dodatne 3 milijone prejemo od danske vla-

de v Kopenhagnu, ki za dejavnosti danske manjšine, vključno s šolami, otroškimi vrtci, cerkvami, knjižnicami, športnimi dejavnostmi in seveda dnevnik Flensburg Avis namenja približno 70 milijonov evrov letno. To je veliko denarja za približno 50.000 ljudi. Temu lahko rečete denar za prijateljsko ohranjanje kulture ob dansko-nemški meji. Dejansko pa ta sredstva dajejo Danski več kot samo kulturno vrednoto.

V Sydslesvigu imamo dve danski srednji šoli. Vsako leto okoli dve tretjini dijakov odhaja na študij na Dansko. Žal, za našo manjšino, se jih po dokončani univerzi vrne zelo malo. Na območju Flensburga ni veliko možnosti za poselitve za mlade ljudi z akademsko izobrazbo.

Ostanejo torej na Danskem. Za danska podjetja je to zelo dobro, saj je Nemčija največji uvoznik iz Danske. Vsi ti ljudje se zaposlijo prav zahvaljujoč se dvojnimi kulturnimi sposobnostim. Skratka, so zelo privlačni na danskem trgu dela: ustvarjajo prirastek v trgovinski bilanci in plačujejo davke na Danskem. Danska torej prejme na ta način veliko vloženih sredstev.

Flensburg Avis sedaj pripravlja še dva projekta, zaradi katerih bo danska manjšina Danski še koristnejša. Prvi projekt je izključno trgovskega značaja; pripravljamo nekakšno nemško gospodarsko opazovalnico, bazo marketinških podatkov za več tisoč danskih izvoznikov v Nemčijo. Ugotovili smo, da obstajata potreba in zanimanje za take storitve in ta program bo stekel prihodnje leto. Drugi projekt pa se navezuje na gradnjo mostov med državama oziroma na posredovanje Dancem čim več informacij o Nemčiji. Na Danskem se čedalje manj ljudi uči nemščine; potreba po znanju tega jezika hitro upada. Danes vsi govorijo angleščino in gledajo ameriške filme. V preteklosti je bilo normalno, da so na Danskem skoraj vsi govorili vsaj nekaj nemščine in Danci so dokaj dobro vedeli, kaj se dogaja v njihovi južni sosedbi. Tega zdaj ni več.

Vendar pa postaja med Danci v zadnjih letih Nemčija zelo popularna. Gospa Merkel je na Danskem popularna, česar ni mogoče trditi o prejšnjem kanclerju. Poleg tega na Danskem narašča zavest da je za majhen narod potrebno, da se od velikega in zdaj prijateljskega sosedu marsikaj nauči. Zato Flensburg Avis razmišlja o tedenski objavi pregleda člankov o pomembnih temah v nemški družbi in ga brezplačno ponudi vsem dnevnikom na Danskem. To je možno samo, če bodo sredstva zagotovljena za obdobje dveh ali treh let. Vse, kar bi od dnevnikov, ki bodo za pobudo zainteresirani, zahtevali, je, da te članke v tem obdobju tudi objavljajo, z navedbo »Flensburg Avis – z nami je Danska nekoliko večja«. S tem ne bi dosegli samo, da bi Danci prebirali zanimive članke o Nemčiji, ampak bi večje število Dancev seznanili z obstojem danske manjšine v Nemčiji.

Prav tu obstaja velika nevarnost za prihodnost danske manjšine. Glede na dobro sosedstvo med Dansko in Nemčijo samo maloštevilni Danci vedo, da obstaja danska manjšina na severu Nemčije, celo uspešna manjšina. V teh letih odpiramo otroške jasli za danske otroke in imamo dolge čakalne vrste. To nam potrjuje, da je danska manjšina zelo privlačna in bo obstajala še veliko generacij.

Seveda upamo, da bodo ti otroci, ko bodo odrasli, občutili potrebo po posebnih novicah, ki jih proizvaja majhen dnevnik, kot je Flensburg Avis.

LJUBLJANA - Zbor Rdeče armade v polnih Stožicah

idoposretek na www.dnimoski.si

Ruska Katjuša postala Sex Bomb

Partizanski pevski zbor Pinko Tomažič neprimerljivo pristnejši

Rdeča armada, bolje rečeno zbor, ki je po njej povzel ime, je v petek osvojila Slovenijo. Koncert v Stožicah - nekaj prostih mest je bilo le na tribunah ob strani - je bil uradno razprodan, kar se ne zgodi ravno pogosto. Poleg Rdeče armade se s tem lahko pohvalijo One Republic, Perpetuum Jazzile, Leonard Cohen, Il Divo in tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič, ki je v Stožicah navdušil s samostojnim koncertom maja 2013. In ravno »Pinkoti« so kot predskupina nastopili na petkovem koncertu po vsem svetu poznane ruskega zbora in orkestra. Svoj nastop so uvedli skupaj z Otom Leskovarjem in žalostinko Poslednji vlak, takoj zatem so občinstvo ogreli z udarniško Hej brigade, ki se je nato prelevila v drugo najznamenitejšo partizansko koračnico Na juriš; prepeval je seveda tudi večji del dvorane. Približno polurni nastop je partizanski pevski zbor pod vodstvom Pie Cah sklenil s primorsko himno; s tržaškimi pevci in pevkami je pritegnil večji del občinstva, ki je seveda zaključni del Vstajenja Primorske spremljalo stoji.

Po bučnem aplavzu je na oder stopil zbor Rdeče armade, ki ga resnici na ljubo v Sloveniji niso prav vsi sprejeli z navdušenjem. Na dan koncerta smo na primer na spletni strani revije Demokracija prebrali, da je »nastop orkestra Rdeče armade v Sloveniji še en dokaz, da je sedanjemu slovenskemu političnemu vodstvu Slovenije bližje Putinova Rusija kot Zahod.

Da mu je bližje Moskva kot Washington. Očitno vse bolj velja tista komunistična pesem Slovenija sovjetska boš te ti.

V resnici zbor Rdeče armade je »rdeč« večinoma le v imenu, saj med svojimi nastopi ruskim partizanskim in domoljubnim pesmim vsakič dodaja tudi nekaj zahodnih pop uspešnic, s čemer vztraja tudi v današnjih časih protiruskih sankcij. Kakorkoli, »Red Army Choir« je vsekakor zbor vrhunskih glasbenikov in plesalcev, ki podobno kot moskovski Bolšoj teater slovi po najstrožji selektivnosti. Izvajalci prihajajo iz najboljših ruskih pevskih in plesnih akademij. Sedež zbora - skupno ima 350 članov, vendar se jih na turneje v tujino odpravlja le tretjina - je nedaleč od Kremlja; 82 odstotkov nastopajočih je pripadnikov vojske vključno z dirigentom, generalom Viktorjem Elisejevom, ki zbor karizmatično vodi že celih štirideset let.

Zbor Rdeče armade je svoj nastop v Stožicah začel z Odo radosti v nemščini, zatem je prešel na ruske domoljubne viže in udarniške koračnice s številnimi plesnimi vložki, med katerimi so se plesalci in plesalke izkazali tudi kot odlični atleti. Drugi del skoraj triurnega koncerta se je začel s skupnim nastopom partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič in pevcev Rdeče armade. Skupaj so zapeli najznamenitejšo pesem italijanskega odpornišva Bella ciao. V drugem delu svojega nastopa je zbor Rdeče armade pose-

»Pinkoti« in zbor Rdeče armade so skupaj zapeli Bella ciao (desno); polne Stožice (spodaj)

FOTO TTPZ P. TOMAŽIČ

gel s skladbami in pop uspešnicami, s katerimi se očitno med turnejami po svetu skuša približati občinstvu in ga prepričati, da tudi Rusija le ni tako daleč od zahoda. Veličastno je bila odpeta arija Nessun dorma iz Turandota, gledalci so s ploskanjem spremljali judovsko Nagile Have, zatem se je »pohod« na zahod začel s kvartetom, ki je igral na balalajko - verjetno najznačilnejši ruski inštrument. Iz tradicionalnih ritmov so prešli na akorde rock uspešnice Smoke on the Water, takoj za njimi je bil na vrsti komad Get Lucky dvojca Daft Punk, med izvajanjem katerega so nekateri pevci pozabili, da so hkrati tudi vojaki; tako so se vživeli v prepevanje, da je njihovo pozibavanje v vojaških uniformah že zadišalo po kiču. Pred zaključkom je na oder stopil Oto Pestner; skupaj z zborom je zapel pesem Sex Bomb, ki z udarniški koračnicami res nima nobene veze. Z zadnjima pesmima je ruski zbor stvari postavil na mesto in zapel tako, kot so mnogi od njega pričakovali; koncert se je sklenil s Kalinko in Katjušo - seveda ob množičnem ploska-

nju in prepevanju. Zbor Rdeče armade bo danes dvakrat nastopil v gledališču Rossetti v Trstu; vstopnice za 17. uro so razprodane, še nekaj prostih mest je na voljo za 21. uro.

V Stožicah se je zbralo tudi veliko ljubiteljev glasbe s Tržaškega in Goriškega; vsi po vrsti so ugotavljali, da je med tržaškimi partizanskimi pevskega zborom Pinko Tomažič in zborom Rdeče armade velika razlika. »Pinkoti« pejejo s srcem in dušo; nosilci so plemenitih vrednot, v katere verjamejo in jih s pesmijo širijo v svet. Zbor Rdeče armade - nastopil je že pred papežem in na odprtju zimskih Olimpijskih iger v Sočiju, redno poje na ustoličenjih ruskih predsednikov - je pri izvajanju pesmi vrhunski; svoje nastope začini z rusko duhovitostjo in humorjem, tako da mu gre vsekakor prislusniti, čeprav je z leti očitno izgubil na pristnosti. Po eni strani je še vedno zvest ruski dediščini, po drugi se v parodiji samega sebe komercialno nasmiha zahodu - kot da bi Katjuša naenkrat postala Sex Bomb.

Danjel Radetič

V Stožice se je z Goriškega pripeljal avtobus; za organizacijo prevoza je poskrbel Saverij Rožič; po njegovih besedah je bilo zanimanja toliko, da bi lahko napolnili še skoraj en avtobus

FOTO D.R.

LINHARTOVO SREČANJE - Dramska skupina SKPD F.B. Sedej za Plavtovo Aululario

Števerjancem posebno priznanje

Matička za najboljšo predstavo prejela igra Blazinec KUD Zarja iz Trnovelj pr Celju - »Aulularia je premišljeno dodelana likovna kompozicija«

Dramska družina Slovenskega kulturno prosvetnega društva F.B. Sedej iz Števerjana je na sinoči zaključenem Linhartovem srečanju prejela diplomu »za likovno celovitost predstave«, in sicer Plavtovo Aulularie.

Matička za najboljšo predstavo v celoti je prejel KUD Zarja Trnovlje - Celje za predstavo Blazinec avtorja Martina McDonagha v režiji Tomaža Krajnca. Tako je odločila strokovna žirija v sestavi igralka in večkratna Borštnikova nagrajenka Nataša Barbara Gračner (predsednica žirije), prevajalec in dramaturg dr. Primož Vitez in režiser Predrag Stojmenović, ki si je v treh festivalskih dneh ogledala sedem predstav.

Linhartovo srečanje predstavlja izbor najkvalitetnejših predstav slovenskega ljubiteljskega gledališča in je hkrati pregled ljubiteljske gledališke dejavnosti v Sloveniji. Žirija je poleg matička za najboljšo predstavo v celoti podelila še tri matičke in tri posebna priznanja. Matička za najboljšo režijo predstave Blazinec

Prizor iz Plavtove igre Aulularia dramske družine SKPD F.B. Sedej iz Števerjana

je prejel Tomaž Kranjc; matička za igralško stvaritev v predstavi Blazinec pa sta prejela Nejc Jezernik in Žiga Medvešek.

Dramska skupina SKPD F.B. Sedej je prejela posebno priznanje za likovno celovitost predstave. V utemeljitvi je za-

pisano, da je »predstava domiselno uprizoritev antičnega komedijskega besedila, Plavtovo Aulularie. Njihova predstava se izrazito odlikuje z dognanimi vizualnimi rešitvami, ki po eni strani natančno členijo odrski prostor, po drugi pa

ponujajo celovito likovno podobo predstave, v kateri se iz prizora v prizor oblikujejo prepričljive in estetsko presežne gledališke slike. Števerjanska Aulularia je premišljeno dodelana likovna kompozicija.«

TRST Alexander Gadžijev v Verdiju

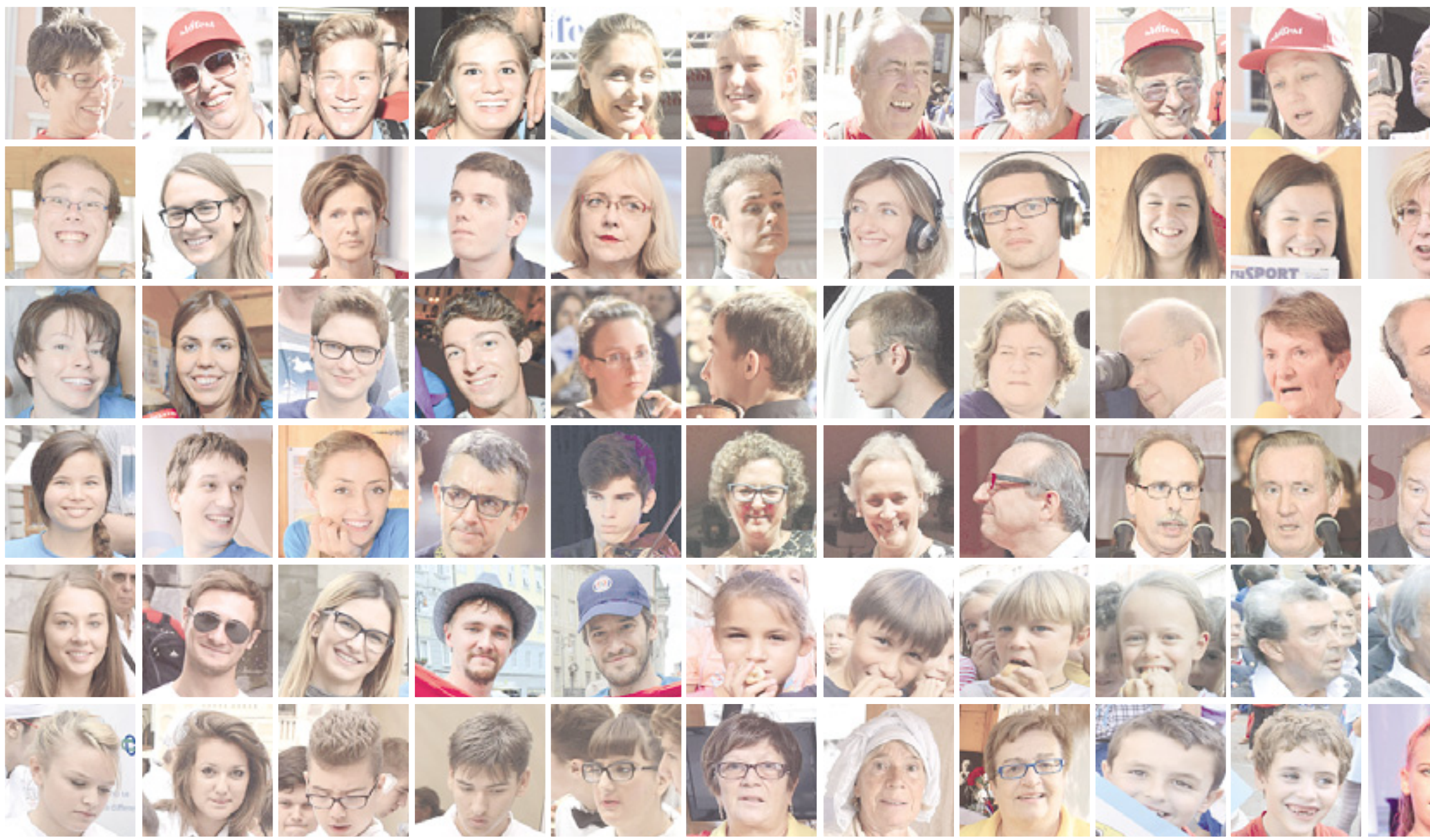

Alexander Gadžijev

Mladi goriški pianist Alexander Gadžijev, izšolan na Slovenskem centru za glasbeno vzgojo Emil Komel, bo jutri koncertiral v mali dvorani tržaškega opernega gledališča Verdi. Nastopil bo v okviru 14. klavirskega festivala Mladi izvajalci in veliki mojstri, ki ga prireja združenje Chamber music.

Gadžijev, letnik 1994, ki se je pred kratkim prebil v polfinale prestižnega natečaja Busoni, sodi med najbolj talentirane pianiste na mednarodni ravni. Zmagal je že nagradi Premio delle arti in Premio Venezia, ki mu je na široko odprla vrata v mednarodni glasbeni svet z vrsto pomembnih koncertov, med katerimi sodi tudi koncert z orkestrom beneškega opernega gledališča La Fenice.

Alexander Gadžijev je v preteklosti že nastopil na koncertih glasbenega združenja Chamber music. V gledališču Verdi bo predstavil Chopinovo Sonato op. 035, Beethovno Sonato op. 10 št. 3 in tri stavke iz Petruške Igorja Stravinskega. Začetek ob 20.30.

70 Primorski
dnevnik

Nedelja, 27. septembra 2015

Obrazi Slovenije

Fotografije: Damjan Balbi
in Henrik Sturman

ofesta

GORICA - V severnem delu mesta naveličani tovornjakov

Odbor napoveduje odmevne proteste

Potrpežljivost jih je minila. Odbor občanov iz Svetogorske četrti je naveličan »besed, obljub in prelaganja krivde« v zvezi s problemom težkega prometa v severnem delu mesta, katerim niso - vsaj za zdaj - sledili konkretni ukrepi, ki bi prebivalce rešili težav s tovornjaki. »Občani so bili potrpežljivi: zaradi kamionov so se začeli pritoževati že leta 2010. Že pet let torej čakajo, da bo kdo poskrbel za rešitev problema težkega prometa, ki pa se v resnici stopnjuje. Zdaj pa je dovolj: pripravljeni smo na protestne akcije, ki bodo - vsaj tako upamo - prebudile iz sna tiste, ki so se doslej delali, kot da ne vidijo in ne slišijo,« pravijo predstavniki odbora, ki je v prejšnjih mesecih proti tovornjakom zbral preko tisoč podpisov.

Odbor opozarja, da je stanje v Svetogorski četrti in Škabrijelovi ulici nezno; po besedah njegovih predstavnikov po goriški severni mestni četrti vsak dan vozi na desetine tovornjakov, ki so večinoma natovorjeni s hlodi in koluti jeklenih žic. »Prevozniki so zaposlili za dovoljenje za vožnjo po goriških mestnih ulicah; ker gre za podjetja iz Vidma, so prošnje naslovili na videmsko pokrajino, ki je nato v postopek vključila goriško pokrajinsko upravo. Goriška občina je nato 4. junija letošnjega leta izdala enoletno dovoljenje za vožnjo po goriških mestnih ulicah, postavila pa je določene omejitve. »Kamioni med šolskim letom ne smejo voziti med 7.45 in 8.30 ter med 12.30 in 14. uro, kljub temu pa imamo

fotografijo tovornjaka, ki je bila posneta ob 8.15 pred šolami. Redar, ki smo ga vprašali za pojasnilo, je dejal, da s prepovedjo ni seznanjen! Varnost učencev je torej zagotovljena,« ironično pravijo predstavniki odbora in pojasnjujejo, da vozijo tovornjaki s hlodi iz Solkana po Svetogorski ulici in zatem po ulicah Orzoni in Don Bosco, čez pevmski most proti Ločniku in zatem proti Vidmu. »Tovornjaki s koluti jeklenih žic uberejo drugo pot; iz Svetogorske ulice zavijejo v Ulico Scodnik, nato nadaljujejo svojo pot po ulicah Brass, Leopardi, Leoni, Lungo Isonzo Argentina in se zatem po Majnicah peljejo proti južni Furlaniji,« pojasnjujejo predstavniki odbora, po katerem bi težave rešili tako, da bi vlaki nadaljevali svojo pot do intermodalne ploščadi štandreškega tovornega postajališča, kjer bi tovore naložili na tovornjake.

»Dovolj nam je praznih besed. Krajevni upravitelji naj preidejo k dejanjem. Potrkati bi morali na vrata dežele FJK in dati možnost goriškemu tovornemu postajališču, da izkoristi železniški tir, ki pelje do trenutno neizkoriščenega terminala; ta služi za natančnejše in raztovarjanje kamionov, ki prevažajo tovrstne tovore. To bi bilo pozitivno za tovorno postajališče, goriško mestno četrt pa bi rešilo izpušnih plinov in prometnih težav,« pravijo predstavniki odbora. Le-ti po ulicah severne mestne četrti zahtevajo tudi uvedbo hitrostnih omejitev in poostren nadzor prometa.

Tovornjak v Ulici Leoni

TRŽIČ - Nordijska hoja

V novem parku bi radi priredili državno prvenstvo

V goriški pokrajini bi lahko prihodnje leto gostili državno prvenstvo v nordijski hoji. To je včeraj napovedala pokrajinska odbornica za šport Vesna Tomsič, ki se je v središču Konver pri Trziču udeležila odprtja novega parka s programi za nordijsko hojo, po katerih naj bi izpeljali tudi državno prvenstvo. Park so uredili v petih mesecih in vključuje več prog z različno težavnostno stopnjo. Kdor se bo podal na sprehod po novem parku, bo užival v naravi, hkrati bo spoznaval kraje, na katerih so še vidne ostaline iz prve svetovne vojne. Poti novega parka - obnovili so le nekatere - bodo lahko uporabljali tudi tekači, kolesarji in pohodniki na konju. Štiri proge so označene s tablam in vsaka s svojo barvo, dolge so od štiri do devet kilometrov.

Preizkus proge

BONAVENTURA

Srečanja z avtorji 2015

Ob devetdesetletnici pesnika
CIRILA ZLOBCA

vabimo Vas na srečanje z njim,
ki bo v četrtek, 1. oktobra 2015 ob 18. uri
v Kulturnem domu v Gorici (ul. Brass, 20)

Uvodna misel: prof. Nadja Marinčič

Info: Kulturni dom - tel. +39 0481 33288; email info@kulturnidom.it

BCC ZADRUŽNA BANKA **Doberdob in Sovodnje**
www.bccdos.it

VABILO

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje prireja v četrtek, 1. oktobra 2015, ob 19. uri na Gradini v Doberdobu srečanje za podelitev prispevkov društvom in ustanovam.

Večer bo uvedel dr. Diego Zorzetto, strokovnjak za svetovanja društvom in ustanovam no profit, s predavanjem na temo:
»Preverbe finančnih organov na poslovanje društev.«

Cristina Kravos, odgovorna za zavarovalniški sektor pri naši banki, bo predstavila možnosti zavarovalniškega kritja za civilno odgovornost.

Sledila bo zakuska, toplo vabljeni

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ **ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV**

POGLEJ, MOJ DRAGI FIGARO...

GLASBENA IGRA Z IZBOROM MOZARTOVH ARIJ IN DUETOV

Režija
Emil Aberšek in Carolina Bagnati

Kulturni center Lojze Bratuž
Sobota, 3. oktobra 2015, ob 20.30

Rezervacija in nakup vstopnic na tel. št. 0481 531445
e-mail info@centerbratuz.org

Kulturni center Lojze Bratuž **Krožek Anton Gregorčič**

SREČANJA POD LIPAMI
v sklopu Socialnega tedna

Gost večera bo načelnik tolminske upravne enote in predsednik Fundacije Poti miru
ZDRAVKO LIKAR

Spregovoril bo o odnosih med Slovenijo in Slovenci v FJK.

Večer bo vodil časninar **Julijan Čavdek**

Četrtek, 1. oktobra 2015, ob 20. uri
Kulturni center Lojze Bratuž - Gorica

GORICA

Dežela bo prevzela skrb za arhiv

Ker ni bilo nemogoče najti podjetja, ki bi zaposlilo osebo s posebnimi potrebami, kot predvideva zakonodaja, saj podjetja raje plačujejo globe, kot da bi zaposlovala predviden odstotek takšnih oseb, je goriška pokrajina v preteklih mesecih našla alternativo rešitev. 78.000 evrov, ki so na voljo iz zakona št. 68 za zaposlovanje ljudi s posebnimi potrebami, je dala na razpolago socialni zadrugi La Collina iz Trsta, ki je zaposlila sedem oseb za ureditev arhiva v eni izmed kleti nekdanje umobolnice v Ulici Vittorio Veneto in arhiva v pokrajinski palači.

Oba arhiva sta vezana na delovanje nekdanje goriške umobolnice, ki jo je v prejšnjih dneh obiskala deželna odbornica Loredana Panariti; med obiskom jo je spremljala pokrajinska odbornica Ilaria Cecot, ki ji je orisala projekt in doslej opravljeno delo. Sedem uslužbencev je za zdaj zbral in uredilo dokumente, sledila pa bo njihova katalogizacija in verjetno tudi digitalizacija. Uporabili smo izraz »verjetno«, saj je prihodnost projekta pod vprašajem. Z reformo krajevnih uprav goriška pokrajina ni več pristojna za tovrstne zadeve, saj je center za zaposlovanje prešel pod deželno upravo, ki bo po besedah Panaritijeve najverjetneje nadaljevala s poslanstvom goriške pokrajine.

»Projekt je zelo zanimiv tako zaradi vključevanja v svet dela oseb s posebnimi potrebami kot tudi zaradi ovrednotenja pomembnega zgodovinskega arhiva. Na deželi se bomo potrudili, da se bo projekt nadaljeval, tako s sredstvi iz zakona št. 68 kot z evropskimi prispevki,« poudarja deželna odbornica Loredana Panariti. (av)

Skupina75 praznuje

Fotoklub Skupina75 praznuje 40-letnico delovanja in prireja v soboto, 3. oktobra, odprtje dveh razstav; ob 17. uri bodo odprli skupinsko razstavo članov »Na placu - Al mercato - In place« v galeriji ArtOpenSpace v Ulici Diaz v Gorici, nato bo ob 18.30 v goriškem Kulturnem domu »17. Fotosrečanje«, posvečeno zgodovinskim mentorjem fotokluba. Razstavljene bodo fotografije Milenka Pegana, Rafaela Podobnika in Marie Fine Ingaliso. Gost bo Fotoklub Proportio Divina z Gornje Radgone. Po glasbenem utrunku Glasbene matica bo sledilo druženje med fotografi.

Mladinska maša na Vrhu

Na Vrhu bo v torek, 29. septembra, ob 18.30 praznovanje svetega nandanga Mihaela. Mladinsko mašo, posvečeno mladim družinam, mladini in otrokom, bo daroval domači župnik. Pela bosta cerkveni pevski zbor in otroški pevski zbor ob spremstvu kitar. S slovesnostjo bo otroški pevski zbor prosvetnega društva Vrh sv. Mihaela pod vodstvom Karen Ulian začel novo pevsko sezono in po maši vabi vse otroke in starše na skupno druženje za cerkvijo.

RONKE - Ronški krvodajalci in novogoriški Rdeči križ

Potrdili prijateljstvo

Pobrateni so že 30 let - Vislava Ušaj: »Pomagali ste nam tudi v težkih trenutkih«

V Ronkah so obnovili sporazum o pobratenu med krajevnim združenjem krvodajalcev in novogoriškim Rdečim križem. Prijateljstvo med dvema ustanovama traja že celih trideset let: junija so obletnico pobratena praznovali v Novi Gorici, v petek pa v dvorani občinskega sveta v Ronkah, kjer se enkrat potrdili željo po nadaljnjem sodelovanju.

Prvi del srečanja je potekal na ronškem pokopališču, kjer so položili venec k spomeniku umrlim krvodajalcem. Spomnili so se tudi Pietra Pasqualetta, ki je ronško sekcijo krvodajalcev vodil 25 let. Drugi del srečanja je potekal na ronškem županstvu, kjer sta predsednica Krajevne organizacije Rdečega križa Nova Gorica Vislava Ušaj in En-

zo Zuin v imenu Zveze prostovoljnih krvodajalcev iz Ronk spomnila na podpis sporazuma, do katerega je prišlo 15. junija 1985. Zanj so si med drugimi prizadevali Marino Bastianc in Vinicio Pohlen, dogovor o pobratenu pa sta podpisala preminula Štefanija Komel in Pietro Pasqualetto. »Takrat se je začela skupna pot, na kateri smo gojili prave odnose, ki niso ostali le na papirju. Ronški prijatelji so nam pomagali tudi v težkih trenutkih, na primer v času vojne v Jugoslaviji, ko so se številni begunci zatekli v Slovenijo,« je dejala Ušajeva in pozdravila predstavnike doberdopskih krvodajalcev. V imenu novogoriške občine je pozdravil Tomaž Horvat, v imenu ronške uprave pa Enrico Masarà.

Na ronškem pokopališču so se poklonili spomenu na umrle krvodajalce

BONAVENTURA

VRH - VZPI-ANPI in Danica

Prirajajo tri večere spominov na vojno

V organizaciji sekcije Vzpi-Anpi Vrh v sodelovanju s Kulturnim društvom Danica se bo v centru Danica na Vrh v četrtek, 1. oktobra, začel niz treh srečanj z naslovom *Spomini na vojno*, ki bodo tematsko vezana na 2. oz. na 1. svetovno vojno. Gre za večere, ki so sicer namenjeni vsem, še posebej pa so nanje vabljene mlajše generacije, zato da bi iz prve roke, tako rekoč neposredno, spoznale, kakšen je bil utrip življenja v naših vaseh pred, med in takoj po drugi svetovni vojni in kako so ljudje to težko obdobje doživljali.

Na prvem večeru, ki bo prihodnji četrtek s pričetkom ob 20. uri, bo o svojem otroštvu, ki ga je doživljal v času fašizma, o vstopu v partizane, o goriški fronti in o času, po koncu vojne spregovoril domačin Mario Visentin - Kršulinov. V četrtek, 5. novembra, bo na vrsti domačin Virgilij Černic, ki bo spregovoril o tem, kako je kot otrok doživljal fašistično oblast, in o času, ki ga je preživel v partizanih. Dva pogleda na dogajanje izpred sedemdesetih in več let, ki jima velja pri-

Virgilij Černic in Mario Visentin pred novo spominsko ploščo na goriškem gradu

FOTO D.V.

sluhni, saj je pričevalcev, ki so ta vojni čas neposredno doživeli in bili v njem udeleženi vse manj.

Ker poteka letos stoletnica vstopa Italije v 1. svetovno vojno, bo en večer posvečen tudi tej tematiki. 22. oktobra bosta tako v centru Danica navzočim sprego-

vorila Mario Mantini in David Erik Pipan, ki bosta osvetlila predvsem dogodke, ki so vezani na fronto na linijo, ki je tekla skozi Vrh. Spregovorila bosta tudi o tem, kako je vojno dogajanje prizadelo domače prebivalstvo. Vsi trije večeri se bodo zaključili z družabnim srečanjem.

KROMBERK - Obletnica priključitve Primorske Osimski sporazum postal pomemben ob osamosvojitvi

Demonstrante v Trstu ubile krogle »prijateljskega ognja«

Na Kromberškem gradu se ob torkih vrstijo srečanja, konference, razprave in predavanja. Pred nekaj dnevi je Goriški muzej ob obletnici priključitve Primorske Jugoslaviji povabil tri poznavalce daljnih in bližnjih dogajanj v tem prostoru. Zgodovinarja Branko Marušič in Jože Pirjavec ter diplomat Jože Šušmelj so glede na dolžino časovnega loka od Srednjega veka do prvih povojnih let vse podrobneje privabili v spomin dogodke, zaporedja, protislovja, izbire in odločitve, ki so vplivale na življenje primorskega prebivalstva.

Branko Marušič je v kratkih preblikih omenil najpomembnejša dogajanja od leta 1500 dalje, nato je pozornost usmeril na zadnji dve leti vojne in prva leta po njej. Sporazum v Rapallu je povzročil gorje, v Parizu po drugi svetovni vojni je prišlo do kompromisa in Londonski memorandum leta 1955 je reševal nedorečene pariške zadeve. Ne gre pozabiti, poleg vseh običajno znanih zapletov, da so slovenski nasprotniki novega oblikovanja Jugoslavije poskušali prepričati Zahod, naj vrinejo v zapadni predel Slovenije nekakšno neodvisno ozemlje, ki bi ga upravljali simpatizerji kraljevine.

Osem let je meja bila »trda« z omejitvijo gibanja nerezidenčnih oseb, prebivalci so živeli v pomanjkanju, a so verovali v izboljšanje razmer. Bilo je na tisoče poskusov prebegov tudi iz notranjosti dežave in s tem v zvezi nekaj deset in ustreljenih. Pri navajanju števil je potrebno upoštevati tudi prebege iz Madžarske. Gradnja Nove Gorice je nastala iz potrebe po novem središču, kasneje pa je propaganda skovala parolo o »izložbenem oknu« v smeri Gorice. Mejo smo začeli brisati po podpisu Videmskega sporazuma in uvedbi prepustnic. Manjšinci že prej.

Jože Pirjavec se je osredotočil na obdobje 1940-1954. Oblikovanje Svobodnega tržaškega ozemlja je imelo namen odriniti Slovenijo od morja. Angloameričani so se bali, da bi z umikom iz Cone A Jugoslavija zasedla Trst, kar bi pomenilo, da bi Sovjetska zveza nadzirala Tržaški zaliv. Z zavlačevanjem imenovanja predvidenega guvernerja ni bilo volitev in parlamenta. STO je vseeno obstajalo, razdeljeno na dve Coni s prisotnostjo angloameriške vojske na eni strani in JLA na drugi.

Z odcepitvijo Jugoslavije od Vzhodnoevropskega bloka je STO postalo anahronizem. Zavezniška vojaška uprava se je želela umakniti in prepustiti suverenost Italiji, Cono B pa Jugoslaviji, a Italija ni popustila, ker je vsekakor hotela spet zasesti Istro. Zaostrilo se je leta 1953, ko je De Gasperi na volitvah bil poražen in je predsednika vlade Pello podprla fašistična stranka. Italijanska vojska je

JOŽE ŠUŠMELJ

JOŽE PIRJAVEC

BRANKO MARUŠIČ

prišla na mejo, kar je bilo v nasprotju s pariškimi dogovori. Zavezniki so postali vsega siti in so oblikovali bipartitno noto v smislu - Cona B Jugoslaviji, Cona A Italiji. Tito se je ostro odzval, ker je vedel, da bo brez širšega dogovora Italija še vedno rovarila. Mobiliziral je JNA. Ob meji je napetost narasla do vrelišča. Nihče ni želel vojne, kompromis je bil nujen, a Italija je proti njemu zakuhala velike demonstracije v Trstu. Potrebovala je mrtve in jih tudi naša. Nova odkritja kažejo, da so pet tedanjih demonstrantov ubile krogle »prijateljskega ognja«.

Prišlo je do tajnih pogovorov med Angloameričani, Italijo in Jugoslavijo. Dogovor je predvidel pridobitev dodatnih 12 kvadratnih km za Jugoslavijo, njeno odpuščanje rtiču v smeri Kopra in pridobitev Socerba. Tito je dosegel zagotovilo, da se meje ne dotakne nihče več, kar se je uresničilo šele ob podpisu Osimskega sporazuma. Dotlej je za Italijo meja ostala le demarkacijska črta. Helsinški sporazum je zadevo zakoličil na mednarodni ravni. Američani so bili z njim zadovoljni, ker je zagotavljal evropski mejni »status quo« tudi po Titovi smrti. Italija Londonskega memoranduma ni namreč v parlamentu nikoli odobrila!

Jože Šušmelj je iz sicer drugačne izkušnje vse opisano potrdil. Osimski sporazum je bil ustrezno nadaljevanje Londonskega memoranduma. Med ostalim je bilo potrebno urediti prehajanje meje dvolastnikom, kar je uredil Videmski sporazum. Slednji ni bil povsod dobro sprejet. V Sloveniji so ga doživljali kot privilegij primorskega prebivalstva, v Jugoslaviji kot ohlapnost državne meje. Proti so se dvignili Italijani, zlasti v Trstu. Čutili so se osleparjene in nastala je Lista za Trst, ki je pogojevala nekaj desetletij politično življenje in psihologijo ljudi.

Premalo se zavedamo dejstva, da je Osimski sporazum postal pomemben ob osamosvojitvi Slovenije. Posredno in stvarno je Tito z njim dosegel, da ni Slovenija ob razhodu z Jugoslavijo imela odprtih vprašanih na zahodni meji. Še manj se zavedamo, da je naša meja bila med zadnjimi zakoličenimi v Evropi. (ar)

GORICA - V Dijaškem domu

Po slovesu od počitnic že stekel pošolski pouk

Poletnih dejavnosti se je letos udeležilo kar 180 otrok

V Dijaškem domu se je z začetkom novega šolskega leta začel pošolski pouk za skoraj 90 učencev osnovne in srednje šole; od poletnih programov so se pred dnevi poslovili z zelo razgibano in radoživno predstavo, pri kateri je sodelovalo preko 50 otrok, od 4. do 14. leta starosti. V domu so z udeležbo v poletnih kampih letos še posebno zadovoljni, saj se je različnih programov udeležilo skoraj 180 otrok; zaključna prireditev je zato zaobjemala različne dejavnosti, s katerimi so se udeleženci ukvarjali: angleščino, ples in petje, animacijo in gledališče, košarko in fotografijo; te vsebine so otroci predstavili v prijetni in živahni uprizorjeni predstavi Ledeno kraljestvo oz. v animaciji, v katero so na igriv način vključili tudi starše. V predstavi so sodelovali prav vsi otroci, eni so peli, drugi plesali, tretji predstavili, kar so se naučili pri angleščini. Da so se otroci v Dijaškem domu med poletjem lepo imeli, je bilo razvidno seveda iz prikazane vsebine, še bolj pa iz njihovih nasmehanih obrazov. Ob zaključku so se predstavili tudi srednješolci, ki so preko slik in avdio posnetkov publiki in ostalim otrokom pripovedovali, kako so imeli in kaj so počeli, dan za dnem, na šestdnevnem kampu nemščine v Celovcu. Po programu je sledila družabnost

z večerjo, starši so si lahko ob prijetnem klepetu lahko ogledali tudi najlepše posnetke, ki so jih uresničili udeleženci fotografskega tečaja, in fotografije vseh tednov poletnih kampov.

Kot rečeno so v Dijaškem domu poletne kampe že »pospravili«, programi pošolskega pouka se že v polnem teku, te dni zbirajo še zadnje prijave za obisk Dijaškega doma med šolskim letom. Starši, ki bi jih ponudba zanimala, lahko pridejo v Dijaški dom ali pokličejo na tel. 0481-533495, vendar naj pohitijo, ker je razpoložljivih mest zelo malo.

Prireditev ob zaključku poletnih dejavnosti

FOTO D.D.

GORICA - Okusi na meji vse bolj množični

Danes vrhunec

Štandreška stojnica s pivom pred šotorom ZSKP (levo); gneča v Raštelu (desno)

BUMBACA, D.R.

Marco Ventin v lokalu Hubert

Po treh dneh v znamenju množičnega obiska bodo danes goriški Okusi na meji doživel svoj vrhunec. Ob 10.30 bo na Trgu Sv. Antona okrogla miza o okusih med inovacijo in tradicijo. Spregovorili bodo Enzo Vizari, urednik vodnika L'Espresso, Antonio Guarda Nardini, Fausto Maculan, Bruno Pesot in Benjamin Zidarich. Opoldne bo srečanje o globalizaciji in krajevnih proizvodih, na kateri bo spregovoril deželni odbornik Cristiano Shaurli. Ob 15.30 bodo o goriških jedeh razpravljali Michela Fabbro, Uroš Fakuč in Roberto Zottar. Ob 10.30 bo v zeleni vasi v grajskem naselju okrogla miza o prehrani in življenjskih stilih. Ob 11. uri bo v parku županstva otroška predstava v furlanščini *Lenghe di Glerie*. Pod šotorom ZSKP bosta danes

igrala trio Express in ansambel 34070. Tudi danes bodo vozili brezplačni avtobusi. Parkirati bo mogoče na parkirišču pri Rdeči hiši, od koder bo avtobus peljal od 11. ure do polnoči, s parkirišča pred športno dvorano Palabigot v Podgori med 16. in 3. uro, s tovrnega postajališča družbe SDAG od 11. ure do polnoči. Vlasec iz Nove Gorice bo vozil med 11. in 22. uro. Iz Trsta bo danes edini posebni vlak štartal ob 10.04; iz Trziča bodo posebni vlaki vozili ob 12.34, 14.34, 16.34, 18.34, 20.15 e 21.34, iz Vidma pa ob 10.30, 12.30, 14.45, 16.30, 18.30, 19.14 in 20.45. V Gorico seveda vozijo tudi vsi ostali običajni vlaki.

»Nedvomno so prireditelji Okusov na meji izbrali pravo pot; prireditev ni več šagra, temveč postaja pravi festival, ki ponuja tudi kulturo in ljudem ponuja kakovost,« je med včerajšnjim obiskom prireditve poudaril podpredsednik deželne vlade Sergio Bolzonello, po katerem je prireditev vse pomembnejša tudi za turistično promocijo Gorice. Popoldne je na Trgu Sv. Antona potekalo tudi srečanje o krajevnih vinih na globalnem trgu, ki ga je vodil novinar Luigi Costa. Sodelovali so predsednik konzorcija Collio Robert Princic, Saša Radikon iz združenja proizvajalcev rebule z Oslavja, vinar Marjan Smčić in predsednica združenja Movimento Turismo del Vino Elda Felluga.

Sinoči je podobno kot lani zaradi velikega števila obiskovalcev občasno prihajalo do mrka na signalu mobilnih telefonov, kar gre pričakovati tudi za današnji dan.

O vinu so se včeraj pogovarjali R. Princic, S. Radikon, M. Simčić in M. Treu

Ligaški vodja v Gorici

V okviru svojega celodnevne obiska v Furlaniji Julijski krajini je včeraj goriško prireditev Okusi ob meji obiskal tudi tajnik Severne lige Matteo Salvini. Pozdravil je goriškega župana Ettoreja Romolija in se v spremstvu somišljenikov sprehodil po mestnih ulicah, novinarjem pa je predstavil svoje stališče do beguncev, ki jih je tudi v Gorici veliko. »Zahtevamo omejitve, pravila in spoštovanje: ne trdimo, da morajo vsi proč ali da je treba graditi zidove, vendar menimo, da morajo tisti, ki niso zbežali pred vojno, spet domov.«

SOVODNJE - Izlet kulturnega društva

Expo jih je navdušil kljub vročini in vrstam

Izletniki na razstavi Expo v Milanu

FOTO E.F.

Vročina, dolge vrste, presenečenje in veliko zadovoljstvo. S temi občutki se je zadnje nedeljo avgusta vračala domov skupina petintridesetih udeležencev dvodnevne izleta na razstavi Expo v Milanu, ki ga je izpeljalo kulturno društvo Sovodnje. Skupina, ki so jo sestavljali mladi, odrasli in starejši društveni člani in prijatelji iz cele Goriške, se je podala na pot v soboto 29. avgusta v zgodnjih jutranjih urah. Zadovoljni, ker na cesti ni bilo predvidenih zastojev in veselega vzdušja po obilni malici, ki so jo pripravile društvene članice, so udeleženci izleta ob uri kosila dospeli na prizorišče Expa. Takoj so jih prevzeli ogromni paviljoni, moderne arhitekture in živahnost, ki so jih obdajali. Kmalu za tem pa so se morali spoprijazniti tudi z izredno vročino in dolgimi

vrstami, ki so urejeno čakale pred najzanimivejšimi paviljoni. Oba dneva je bila dolžina vrst pri teh skoraj prava stalnica: Italija in Japonska tri ure, Kazakistan in Arabski Emirati dve uri in pol, Nemčija ena ura in pol. Seveda dolgočasno čakanje ni bilo zaman; kdor je uspel ogledati paviljon Arabskih Emirata je bil navdušen nad filmom, ki so ga predvajali in s tem predstavili pomembnost vode za njihove države, Japonska je predstavila svojo kulturo in v primerjavi z zahodom popolnoma različen način življenja in prehrane, Nemčija pa je dala velik pomen hrani in varčevanju z njo. Poleg drugih izredno zanimivih paviljonov niso pozabili na Slovenijo, kjer je med čakanjem za vstop radijski komentator Evgen Ban prijazno učil čakajoče glavne slovenske besede. Izletnike je

navdušil tudi paviljon Zero, ki opisuje smisel letošnjega Expoja, paviljon Angole, Izraela, Maroka, kjer se je lahko na lastni koži poskusilo različna podnebja med severom in jugom države, Vietnam, kjer so obiskovalcem darovali tipične vietnamske klobuke, in še številni drugi. Večer prvega dne se je zaključil s pravim spektaklom, saj je bil ogled Drevesa življenja v igri luči in vodometov res enkratno doživetje.

V nedeljo popoldan po drugem pestrem dnevu preživetem na Expu so se utrujeni, a izredno zadovoljni, vrnili domov. Na poti so si krajšali čas s tombolo in smešnicami; seveda je bilo še nekaj časa za hitro zakusko. V večernih urah, ko so dospeli v Sovodnje, so se pozdravili z željo, da bi se spet srečali na naslednjem izletu.

V začetku septembra se je zbralo lepo število 40-letnikov iz Doberdoba in okoliških vasi, ki so se odločili, da bodo skupaj praznovali življenjski jubilej. Skupaj so se odpravili na izlet v Slovenijo. S kombijem so se podali v Kranjsko Goro, kjer so kosili, in zatem so med potjo proti domu postali še pri Raabeljskem jezeru. Zabave in veselja

ni manjkalo kot tudi pesmi in glasbe ne. Vesela družina se je po celodnevni zabavi pod večerji ustavila na večerji v domači gostilni Pri Miljotu. Tam so se jim pridružili še nekateri, ki se niso uspeli že jutraj odpraviti na izlet. Prisrčen dan in večer, preživeta v krasni družbi, bosta vsem udeležencem ostala v lepem spominu.

Na Japonskem že ob 7.00

SUZUKA - Mercedesova voznika Nico Rosberg in Lewis Hamilton sta bila najhitrejša v kvalifikacijah pred današnjo dirko svetovnega prvenstva v formuli 1 za veliko nagrado Japonske v Suzuki (start že ob 7.00, ponovitev Rai 1 ob 14.00). Nemeč Rosberg je ciljno črto prečkal pred aktualnim svetovnim prvakom in vodilnim Britancem Hamiltonom in si tako zagotovil najboljšo izhodišče na startu dirke. Rosberg si je še drugič v letošnjem svetovnem prvenstvu v kvalifikacijah privozil pole position.

Rekord Marqueza

ALCANIZ - Svetovni prvak motociklističnega razreda MotoGP Marc Marquez bo današnjo preizkušnjo svetovnega prvenstva v Alcanizu (14.00) začel s prvega startnega mesta. Španec je na domači preizkušnji v Aragoniji v elitnem razredu dosegel nov rekord steze. Iz prve vrste bosta začela še njegov rojak Jorge Lorenzo (Yamaha) in Italijan Andrea Iannone (Ducati). Novi rekord je 1:46,635. Šele šesti pa je bil v kvalifikacijah vodilni v skupnem seštevku SP, Valentino Rossi (Yamaha).

KOLESTARSTVO - Cestna dirka na svetovnem prvenstvu v Richmondu v ZDA

Odločale bodo kocke

RICHMOND - Slovenska članska moška reprezentanca vsaj v prvih napovedih pred današnjo cestno dirko na svetovnem prvenstvu v Richmondu največ stavi na Grego Boleta, Luko Mezgeca in Boruta Božiča. Vročje železo v ognju italijanskega selektorja Davideja Cassanija pa je 30-letni »morski pes« iz Mesinske ožine Vincenzo Nibali.

Na svetovnem kolesarskem prvenstvu v Richmondu bo danes vrhunec - članska dirka, dolga 261,4 kilometra.

»Vsaka reprezentanca ima določeno število kolesarjev, mi jih imamo šest, nekatere jih imajo devet. Mislim, da se bomo prilagajali na to, kaj bodo delali Belgijci, Italijani, Francozi, Nemci. Nekje med 160 in 180 kilometrom bo prvič 'zaropotalo'. Zadnje tri, štiri kroge se bo videlo, kdo ja in kdo ne,« napoveduje 35-letni Božič, ki ga veselijo, da se je na zadnjih dveh preizkušnjah v Kanadi dobro počutil, izpostavil pa je še odlično reprezentanco, ki bo v nedeljo nosila slovenski dres: »Upam si trditi, da imamo za ta profil proge zelo dobro reprezentanco. Kot reprezentanci nam je to SP pisano na kožo bolj kot vsa prej. Kar se tiče kvalitete, smo zelo dobri. Fantje bodo dali maksimum. upam, da bom k temu pripomogel.«

Eden od udarne slovenske dvojice je Bole. Tridesetletnik je v pripravah na SP dobro kolesaril, na dirki v Plouayu je bil četrti, na memorialu Marca Pantanija peti, na obeh preizkušnjah so dirkali številni odlični kolesarji. Veseli ga, da na letošnjih klasikah ni imel težav z dolžino dirke, kar bo na SP prav tako pomembno.

»Dva vzpona na kockah nista dolga, ampak dirka se bo odločala tam, po moje v zadnjem krogu. Vsi napadi prej so nesmiselni zaradi prvega dela kroga, ker je preveč enostaven. Proga ni težka, zaključek pa je tehnično kar zahteven. Kadar se počutim dobro, mi ustreza skoraj vsako SP. Če pogledamo slovensko reprezentanco, je proga odprta za nas. Imamo možnosti glede na tipe kolesarjev, ki jih imamo tu. Na koncu bo odločala vsaka prihranjena moč, ki ti jo nudi ekipa. Mislim, da smo dobra reprezentanca,« je prepričan Bole.

Bole je pri napovedih nekoliko bolj previden kot Mezgec, ki verjame v svoje sposobnosti, kolesarje, ki jih bo imel ob sebi in pripravljenost, ki jo je tempiral na dirki po Španiji.

»Proga bo zahtevna, sploh če bo dež. Proga ustreza večini nam, ki smo tu. Meni ustreza. Sem tip kolesarja, ki bi lahko naredil rezultat. Vse bo odvisno od tega, kako se bomo vozili prvih 12 krogov. Če bomo dosti ekonomično izpeljali, bom jaz lahko dirkal v zaključku. Če bom prihranil moči, sem lahko zraven, ko se bo šlo na moč. Po ovinkih se dobro vozim, kratki klanci mi odgovarjajo,« zatrjuje Mezgec.

Današnja cestna preizkušnja se bo začela ob 15.00 po evropskem času.

V krog favoritov naj bi spadal tudi slovaški kolesar Peter Sagan

ANSA

Najboljši Avstrijec, Italijan 6.

RICHMOND - Na dirki mladincev na svetovnem prvenstvu v cestnem kolesarstvu v Richmondu sta do cilja prišla dva od štirih Slovencev. Na 21. mestu je po 129,6 kilometra končal Jaka Primožič, 42. je bil Gorazd Per. Svetovni prvak je postal Avstrijec Felix Gall. Primožič je za zmagovalcem zaostal za 39 sekund, Perov zaostanek je znašal 1:07 minute. Italijan Nicola Conci se je uvrstil na 6. mesto.

ODBOJKA - Evropsko žensko prvenstvo Slovenke začele s porazom, Italijanke z gladko zmago

Danes se bosta v skupini A med seboj pomerili Slovenija in Italija

APELDOORN - Slovenke KO, Italijanke OK. Slovenska ženska odbojkarica reprezentanca je izgubila svojo uvodno tekmo evropskega prvenstva. V nizozemskem Apeldoornu so bile v tekmi predtekmovalne skupine A od nje boljše gostiteljice turnirja Nizozemke, zmagale so s 3:0 (12, 14, 22). Nizozemske odbojkarice, trikratne dobitnice kolajn z evropskih prvenstev in ene od favoritnih tokratnega turnirja, v svoji uvodni tekmi prvenstva niso dovolile senzacije. Slovenske »palčice« so jim bile enakovredne le na začetku tekme in v tretjem nizu, še to bolj po zaslugi napak domače ekipe kot pa posebne dobre igre. Visoki nizozemski blok enostavno ni dovoljeval uspešnih napadov, predvsem to velja za prva dva niza, brez napada pa enakovrednega boja ni moglo biti. Nizozemke so se izkazale kot precej boljši tekmelec, kar se je koncu koncev vedelo že pred začetkom tekme. Na žalost Slovenk so imele domače pred 5500 gledalci le nekaj slabih minut, slabega dne, ki so se ga želeli v slovenskem taboru, pa ne.

V drugem srečanju ženskega skupine A je Italija premagala Poljsko s 3:1 (20, -21, 17, 16). Danes ob 18.30 se bosta med seboj pomerili Slovenija in Italija.

OSTALI IZIDI - Skupina B: Madžarska - Belgija 0:3, Turčija - Azerbajdžan 3:0; skupina C: Bolgarija - Rusija 0:3, Hrvaška - Belorusija 0:3; skupina D: Češka - Romunija 3:0, Srbija - Nemčija 3:0.

MOŠKI TURNIR - V Nemčiji: Nemčija - Slovenija 3:1.

KOŠARKA

Superpokal Tajfunu

ŠKOFJA LOKA - Košarkarji Tajfunu so zmagovalci slovenskega superpokala za sezono 2015/16. V tradicionalnem uvodu v novo sezono na terenu novega prvotigaša, tokrat v Škofji Loki, so državni prvaki premagali pokalne zmagovalce Krko iz Novega mesta z 72:60 (26:16, 49:30, 60:51).

Finale Reggio Emilia - EA7

TURIN - Italijanski superpokal, finala: Sassari - Reggio Emilia 78:79 (Eyenaga 16; S. Gentile 15), EA7 Milano - Umarna Venezia 71:66 (A. Gentile 17; Goss 15, Ruzzier, Tonut). Danes, finale (18.30): Reggio Emilia - EA7 Milano.

VČERAJ Zlato Britanki, Italijanka na 4. mestu

RICHMOND - Britanka Lizzie Armitstead je na kolesarskem svetovnem prvenstvu v Richmondu osvojila zlato v cestni dirki. Po 129,8 km dolgi preizkušnji je imela v zaključnem sprintu več moči od Nizozemke Anne Van Der Breggen, bron je osvojila Američanka Megan Guarnier. Na nevhvalno 4. mesto se je uvrstila Italijanka Elisa Longo Borghini. Najboljša Slovenka je bila Polona Batagelj na 57. mestu, Urša Pintar je bila 66. Armitsteadova je kilometer pred ciljem na zadnjem vzponu prva skočila, saj se je želela znebiti tekmic, na ciljno ravnino pa so vseeno prišle skupaj. Prva je napadla Nizozemka, kar Britanke ni zmedlo; pritisnila je na pedala, jo ujela in prehitela. Na šestem mestu je končala branilka naslova Francozinja Pauline Ferrand-Prevot, letošnja svetovna prvakinja v gorsko kolesarskem olimpijskem krosu in ciklokrosu, odlično se je držala tudi Švicarka Jolanda Neff, letošnja zmagovalka svetovnega pokala v gorsko kolesarskem krosu, ki je prišla v cilj s prvo skupino, bila pa je deveta.

NOGOMET - A-liga Napoli boljši od Juventusa, »petka« Rome

NEAPELJ/RIM - Roma je v večeršnjem vnaprej igranem srečanju 6. kroga A-lige Carpiju napolnila mrežo s petimi goli. Med strelce so se vpisali Manolas, Pjanić, Gervinho, Salah in Digne. Za Carpi je častni gol dosegel Borriello. Trener Rome Garcia je bil po srečanju kljub zmagi precej zaskrbljen, saj so se poškodovali Totti, Keita in Džeko.

Na večerni tekmi je znova ostal prazen rok Juventus. Pod Vezuom ga je z 2:1 premagal domači Napoli. Zmagovita zadetka sta dosegla Insigne in Higuain. Stara dama (6 tekem, le 5 točk!) je v drugem polčasu pritisnila na plin, čeprav so gostje uspeli doseči le častni zadetek (Lemina).

DANES: 12.30 Genoa - Milan, 15.00 Bologna - Udinese, Verona - Lazio, Sassuolo - Chievo, Torino - Palermo, 20.45 Inter - Fiorentina. Jutri: 19.00 Frosinone - Empoli, 21.00 Atalanta - Sampdoria.

TOČKA KOPRU - 1. SNL: Celje - Luka Koper 1:1, Domžale - Olimpija 1:1, Zavrč - Rudar 3:2. Danes: Gorica - Krka (16.00), Krško - Maribor.

Messi poškodovan

BARCELONA - Katalonski nogometni velikan Barcelona je za dlje časa ostal brez prvega zvezdnika Lionela Messija. Argentinec se je poškodoval na večeršnjih tekmi proti Las Palmasu. Zaradi poškodbe kolenske vezi bo miroval sedem do osem tednov.

RAGBI - Svetovno prvenstvo, 2. krog: Italija - Kanada 23:18.

NAMIZNI TENIS - Za razliko od fantov slovenske namiznoteniške igralke na evropskem prvenstvu v Jeketerinburgu nastopajo zelo dobro. V svoji drugi tekmi so še drugič zmagale, kar malce presenetljivo so po Kosovu premagale tudi Hrvatice. Junakinja dvoboja je bila Manca Fajmut, ki je prispevala dve točki, eno je dodala Tamara Prvaka.

SVETOVNA PRVAKA - Slovenija ima kar dva nova svetovna prvaka. Dejan Tonejc in Jure Kozjek sta slavila v finalu balinarskega svetovnega prvenstva na Reki.

Rokometna liga prvakov: poraz Celja

CELJE - Rokometiški Celja Pivovarne Laško so v večeršnjih tekmi 2. kroga evropske lige prvakov izgubili proti hrvaškemu Zagrebu z 20:21 (10:9). Celjska ekipa bo v prihodnjem krogu v soboto, 3. oktobra, gostila poljsko Wislo iz Plocka.

1. NLB Leasing liga: Loka - Izola 30:22, Maribor - Sevnica 30:22, Dobova - Velenje 20:33, Trebnje - Ribnica 29:28, Slovenj Gradec - Ormož 29:33, Koper - Slovenj 37:26. Celje, Velenje in Koper vodijo s štirimi zmagami v prav tolikih krogih.

Tržaški rokometiški uspešni tudi v gosteh

Malo - Principe Trst 25:28 (13:15)

Principe TS: Radojkovič 2, Oveglia 5, Dapiran, Anici 7, Pernic 1, Zidarič, Bellomo 6, Božik, Di Nardo 4, Carpanese, Dovgan, Postogna, Crnogača 1, Pisintin 2. Trener: Giorgio Oveglia.

Na gostovanju so tržaški rokometiški premagali varovance slovenskega trenerja Vanje Kralja. Tekma je bila vseskozi izenačena. V ključnih trenutkih so bili Tržačani bolj prisrebni.

Ostali izidi v skupini A: Pressano - Meran 27:19, Mezzocorona - Bozen 26:29, Cassano Magnago - Brixen 22:21.

Uspešna generalka za Pallacanestro Trieste

Pallacanestro Trieste - De' Longhi Treviso 72:66 (19:16, 37:33, 53:47)

Pallacanestro Trieste: Coronica 2, Parks 17, Zaharijev 13, Pipitone, Landi 8, Prandin 3, Baldasso, De Marchi 2, Pecile 8, Canavesi 19.

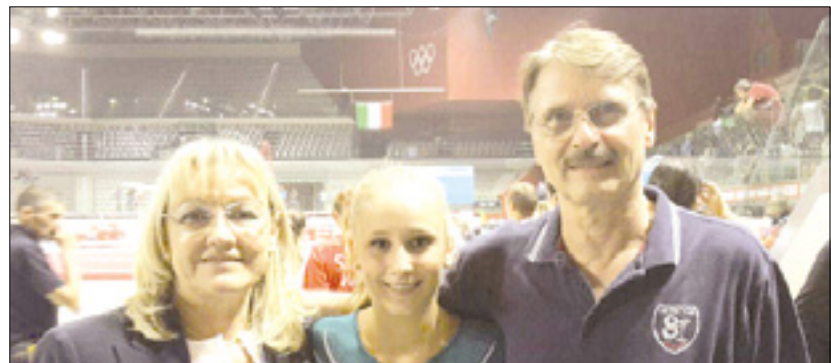
TRST - Pallacanestro Trieste je odigral zadnjo prijateljsko tekmo pred prvenstvom, ki se bo začelo prihodnje nedelje. V goste je prišla ekipa iz Trevisa, ki jo mnogi uvrščajo celo med boljše vzhodne skupine. Po večeršnjih tekmi so se ocenili mogoče precej, saj gre za dobro, a ne izjemno ekipo. Tržačani so bili skoraj celo tekmo v vodstvu in tudi v zadnjih minutah so bili prisrebnejši kot gostje. Ekipa je odigrala zelo agresivno obrambo, publika pa je še posebej cenila borbenost in požrtvovalnost vseh igralcev. V napadu je presenetil Canavesi, ki je v odločilnih trenutkih zadell dve odločilni trojki.

Marko Oblak

ŠPORTNA GIMNASTIKA - Državno prvenstvo v Turinu

Tea Ugrin prvakinja!

Tea Ugrin s tržaškima trenerjema Tereso Macri in Diegom Pecarjem

Sedemnajstletna tržaška Slovenka Tea Ugrin se je vrnila v sam vrh italijanske športne gimnastike. Na včerajšnjem prvem dnevu italijanskega državnega članskega prvenstva v Turinu je članica tržaškega kluba Artistica '81 v mnogoboju premagala Eliso Meneghini (GA Lissone), ki jo je ugnala že pred dvema letoma na državnem prvenstvu v Anconi, kjer je prvič v svoji karieri osvojila naslov državne prvakinja. Na tretje mesto se je uvrstila Erika Fasana (Brixia Brescia). Ugrinova je dosegla 56.050 točk. Pred dvema letoma v Anconi jih je zbrala 56.300. Meneghinijeva, ki je bila lani državna prvakinja, je včeraj zaključila nastop na 2. mestu z 55.750 točk. Nekdanja svetovna prvakinja Vanessa Ferrari (zadnjič je na DP zmagala leta 2012, pred tem je zmago slavila še petkrat) včeraj ni nastopila, ker se ni popolnoma okrevala po poškodbi. »Tea je dokazala, da se je po poškodbi in operaciji na najboljši način vrnila v sam vrh italijanske gimnastike. Tokrat je nastopila brezhibno, kar je zelo pozitivno pred svetovnim prvenstvom, ki bo od 23. oktobra do 1. novembra na Škotskem,« je dejal njen trener **Diego Pecar**.

»Zmaga mi je vtila veliko samozavesti. Poplacen je bil ves trud, ki sem ga vložila po poškodbi. Tekmovanje je bilo izjemno borbeno in tesno. Tudi druge tekmovalke so pokazale, da so v dobri formi,« je dejala Ugrinova, ki bo danes nastopila že v finalih na posameznih orodjih. V današnji finale se je uvrstila tudi Tržačanka in Teina sotekmovalka Federica Macri. V moški konkurenci je včeraj zmagal Ludovico Edalli (Pro Patria Bustese).

Pred dvema letoma je Tea Ugrin osvojila še zlato kolajno na parterju in bron na greddi. Na dvovišinski bradlji je bila četrta. (jng)

Tea Ugrin (v sredini) na včerajšnjem nagrajevanju v športni dvorani PalaVela v Turinu

MOTOCIKLIZEM - Prvenstvo Michelin Powercup 600

Kljub okvari in odstopu Mitja Emili dokončno prvak

Proseški motociklist Mitja Emili je imel dan pred zadnjo dirko sezone v prvenstvu Michelin Powercup 600 veliko smole, saj je moral zaradi okvare na motorju odstopiti. Čeprav Mitja ni dokončal včerajšnje dirke, se je lahko vseeno veselil naslova prvaka. Drugi tekmovalci namreč na današnji dirki ne bodo uspeli nadoknaditi 21 točk zaostanka za Prosečanom. Na današnji dirki bo Emili preizkusil motor v pričakovanju zadnjega letošnjega nastopa v prvenstvu National Trophy v Mugellu 10. in 11. oktobra.

Mitja je tokrat računal na skupino navijačev, ki so se na dirkališče v Toskano pripeljali z avtobusom ZSSDI. »Veseli me, da bom lahko zadnjo dirko odpeljal do konca brez stresa. Za uspeh se moram zahvaliti celi ekipi in tudi ZSSDI, ki me je letos podpiralo. Jutri (danes) bom skušal vsekakor zmagati, saj bi si tako lahko izboril dober izhodišni položaj za nastop v bolj kakovostnem prvenstvu v prihodnji sezoni,« je povedal Emili, ki se je veselil srečanja s svojimi navijači. (jng)

Proseški motociklist Mitja Emili s svojimi navijači, ki so se v Mugello pripeljali z avtobusom ZSSDI

ODBOJKA - Pokal Bazoviških junakov Za uvod izjemno izenačen krog

V repenski telovadnici je bil včeraj prvi dan moškega dela mednarodnega odbojbarskega turnirja za 41. Pokal Bazoviških junakov, ki ga prireja AŠZ Sloga in ZSSDI.

Na sporedu so bile tri tekme, Sloga Tabor Televita in OK Fužinar sta odigrala dve, Bassano in Žirovnica pa po eno. Razplet pa je bil nad vse zanimiv, saj je vsaka ekipa zmagala po eno tekmo. Prva sta stopila na igrišče Sloga Tabor Televita in Bassano, ki se bosta letos srečala tudi v B2-ligaškem prvenstvu. Bassano je prišel v Repen z zelo mlado, a zelo perspektivno ekipo, ki je bila izkušenejšim slogašem predvsem v prvih dveh setih malodane enakovredna, v zadnjem pa je Sloga Tabor le znala uveljaviti svojo premoč. Tekma med slovenskima prvotigašema je bila neke vrste uvertura v prvenstvo prve slovenske lige, ki se bo pričelo prihodnjo soboto. Nekoliko nepričakovano, a povsem zaslužen, je po zelo lepi in napeti tekmi zmagala Žirovnica,

ki ji je uspelo kar nekajkrat nadoknaditi kar visok zaostanek. Zadnje je bilo na vrsti srečanje med slogaši in Fužinarjem. V vrstah Sloge Tabor je prič stopil na igrišče Francesco Biribanti, bivši državni reprezentant, ki je, kljub temu, da še zdaleč ni v pravi formi, nekajkrat dokazal, da bo naši ekipi še kako koristen. Tekma je bila zelo izenačena, slogaši so v setih že vodili z 2:1, a se Fužinar ni dal, izenačil in nato v odločilnem petem nizu znal izkoristiti vsako napako slogašev in zaslužen zmagal.

Izidi prvega dne: Sloga Tabor Televita - Bassano 3:0 (25:20, 25:22, 25:17), OK Fužinar - OK Žirovnica 1:3 (25:19, 21:25, 18:25, 20:25), Sloga Tabor Televita - OK Fužinar 2:3 (25:23, 21:25, 25:16, 19:25, 12:15).

Današnji spored: 9.30 Bassano Volley - OK Žirovnica sledi OK Fužinar - Bassano Volley sledi Sloga Tabor Televita - Žirovnica. Sledilo bo nagrajevanje ekip in najboljših posameznikov.

KOŠARKA - 33. Memorial Borisa Tavčarja Breg po izenačeni tekmi boljši od Bora

33. memorial Borisa Tavčarja, ki ga organizira KK Bor, je osvojil Breg. V včerajšnjem finalu na stadionu 1. maja v Trstu je bila odločilna tretja četrtina (11:24), ko je Breg pobegnul Boru. Dotlej in tudi v četrti četrtini je bila tekma vseskozi zelo izenačena. Na tretje mesto se je uvrstil Kontovel, ki je premagal Sokol. Moštva so sinoči nagradili stariš nekdanjega borovca Borisa Tavčarja ter brat Aleksij.

Danes bo na Stadionu 1. maja na sporedu še Memorial Milja Gombača. Od 9.30 dalje se bodo pomerili Bor, Jadran, San Vito in Servolana.

Finale 1. mesto
Bor Radenska - Breg 62:70 (17:17, 35:34, 46:58)
Bor: Bole 3, Basile 19, Kocijančič, N. Daneu, Crevatin 2, Scocchi, Marchesan 17, Devcich 2, Favretto 2, Marusic 4, Mozina 5, Doz 8. Trener: Oberdan.
Breg: Carra 14, Mattiassich 2, Pigato 9, Slavec 3, Vechiet 12, Coretti, Semec 2, Spigaglia 8, Cigliani 12, Gelleni 8. Trener: Krašovec.

Tekma za 3. mesto
Kontovel - Sokol 68:62 (20:12, 37:33, 52:54)

Kontovel: Škrl 24 (5 trojk), Majovski 11 (1), Bufon, S. Regent 5, Sossi 9, Mandič, Žerjal 4, Rudez n.v., Tulliač n.v., Starc 6, G. Regent 9. Trener: Švab.
Sokol: Ferfoglia 2, Coloni 1, Tercon 2, Doljak 4, Peric 4, Gallochio 10 (1), Babich 4, Hmeljak 13, Ušaj 22. Trener: Vatovec.

Trener Brega Tomo Krašovec

FOTODAMJ@N

JADRANJE V Tržaškem zalivu danes 3. Pokal Sirena

Danes ob 11.00 bo startal prvi plov 3. Pokala Sirena, ki ga organizira istoimensko društvo iz Barkovelj. Start bo na morju pred sedežem barkovljanskega kluba. Tekmovali bodo jadralci v razredih 420, laser standard, laser radial in laser 4.7. »Nastopilo bo okrog 20 jadralcev v razredu 420 in med 20 in 30 v razredih laser,« je dejal predsednik Sirene Peter Sterni. Današnje regate (tekmovali bodo tako predstavniki Sirene kot seslanske Čupe) bodo tudi zadnje v okviru deželne prvenstva.

Čupa 2. v pokalu CONI

JK Čupa, ki je na 2. pokalu CONI predstavljal 13. cono FIV oz. Deželo FJK, se je uvrstil na skupno 2. mesto. Ekipo so sestavljali Giorgia Sinigoi (na jadrlnih deskah), Jan Pernarčič (na optimistu), Alessandro Deluisa in Elena Lo Cascio (na dvojcu Laser vago). Jadrali so v Tržiču pri Yacht Club Hannibal. JK Čupa je obenem prejel priznanje za pomoč pri organizaciji regate.

Šahisti v Poreču

V Poreču je v polnem teku evropsko šahovsko mladinsko prvenstvo za posameznike. V moški kategoriji Under 14 je Saša Kobal po petih kolih je zbral dve točki (dva poraza, dva remija in zmaga proti Slovencu Mariču). V isti starostni kategoriji v ženski konkurenci pa je Lejla Juretič zbrala prav tako dve točki (dve zmagi in trije porazi). Prvenstvo se bo zaključilo v torek. (M.O.)

Šport in glasba (Radio Trst A) in Športna tribuna (TDD)

Z današnjim dnevom se v polno začne tudi športna sezona na slovenskem programu deželnega sedeža Rai v Trstu. Danes ob 16.00 bo v eter šla športna oddaja Šport in glasba, ki je na radijskih valovih Radia Trst prava stalnica. V živo boste lahko spremljali izide naših nogometnih amaterskih ekip in A-lige. V večernem televizijskem dnevniku (20.30) bo drevo in jutri prvič v novi sezoni na sporedu Športna tribuna. Prvi ponedeljkov gost bo trener Jadrana Andrea Mura.

V ponedeljek, 5. oktobra, bo na vrsti še prva oddaja Športela po TV Koper-Capodistria.

Rekord Mete Sterni!

Aletinje tržaškega AK Bor so na včerajšnjem prvem dnevu deželne prvenstva poskrbele za odličnih rezultatov. Meta Sterni je na razdalji 80 metrov dosegla rekord (čas 10,30). V metu diska je Lara Betocchi zasedla 4. mesto (22,66 cm), Martina Debelis pa je bila 5. (21,76 cm). Borovke bodo na deželnem prvenstvu nastopile še danes.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Miela

V soboto, 3. oktobra, ob 00.59 / La notte dei teatri / »SPIAGGE, NAUFRAGI, POLPI E PALOMBARI. Il mare da ridere di Achille Campanile«. Gostje: Pupkin Kabarett, Laura Bussani, Stefano Dongetti in Alessandro Mizzi.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

V soboto, 3. oktobra, ob 20.00 / Nina Mitrovič: »Srečanje«.

V sredo, 14. oktobra, ob 20.00 / Gregor Brazel: »Krvava gora«. / Ponovitev: v četrtek, 15. in v petek, 16. oktobra, ob 20.00.

V soboto, 17. oktobra ob 16.00 / Urška Raščan: »Čisto prava predstava«.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

Jutri, 28. septembra, ob 19.30 / Vinko Möderndorfer: »Evropa«. / Ponovitev: v sredo, 30. septembra ob 19.30, v četrtek, 8. in v petek, 9. oktobra, ob 19.30.

V petek, 2. oktobra, ob 19.30 / Thomas Mann: »Čarobna gora«. / Koproducent Slovensko stalno gledališče, Trst.

V ponedeljek, 5. oktobra, ob 19.30 / Goran Vojnovič: »Jugoslavija, moja dežela«. / Ponovitev: v torek, 6. oktobra, ob 19.30.

V sredo, 7. oktobra, ob 19.30 / Franz Kafka: »Grad«.

Mala drama

Jutri, 28. septembra, ob 20.00 / Josif Brodski: »Demokracija!«. / Ponovitev: v sredo, 30. septembra, ob 20.00.

V torek, 29. septembra, ob 20.00 / Via Negativa, Via Nova 2011: »Mandič-

Stroj«. / Ponovitev: v petek, 9. oktobra, ob 20.00.

V petek, 2. oktobra, ob 20.00 / Ernst Toller: »Hinkemann«.

V sredo, 3. oktobra, ob 17.00 / Fran Levstik: »Martin Krpan«.

V ponedeljek, 5. oktobra, ob 20.00 / Maja Haderlap: »Angel pozabe«. / Ponovitev: v torek, 6. oktobra, ob 20.00.

V sredo, 7. oktobra, ob 20.00 / Josif Brodski: »Demokracija!«. / Ponovitev: v četrtek, 8. oktobra, ob 20.00

Slovensko Mladinsko Gledališče

Zgornja dvorana

Danes, 27. septembra, ob 20.00 / Andrej E. Skubic: »Hura, Nosferatu!«

V četrtek, 1. oktobra, ob 19.00 / Komplet Ristič: »Oliver Frlič«. / Ponovitev: od petka, 2., do nedelje 4. oktobra, ob 19.00.

Dvorana Stara pošta

Jutri, 28. septembra, ob 20.00 / Daniel Petkovič: »Terra umbilicus«. / Ponovitev: v torek, 29. septembra, ob 20.00.

Zgornja dvorana

V četrtek, 1. oktobra, ob 20.00 / Komplet Ristič: »Oliver Frlič«.

V torek, 6. oktobra, ob 18.00 / Draga Potočnjak: »Vsi junaki zbrani«. / Ponovitev: v sredo, 7. ob 11.00 in v četrtek, 8. oktobra ob 10.30.

Stara pošta

Jutri, 28. septembra, ob 20.00 / Daniel Petkovič: »Terra umbilicus«. / Ponovitev: v torek, 29. sepembra, ob 20.00.

MGL

Veliki oder

V četrtek, 1. oktobra, ob 19.30 / Simona Semenič: »sedem kuharic, štirje soldati in tri sofije«. / Ponovitev: v petek, 2. oktobra, ob 19.30

V sredo, 7. oktobra, ob 19.30 / drama / Henrik Ibsen: »Peer Gynt«. / Ponovitev: v četrtek, 8. in v petek, 9. oktobra, ob 20.00.

V soboto, 10. oktobra, ob 19.30 / komedija / Andrej Rozman - Roza, Coco Mosquito: »Lizistrata«.

Mala scena MGL

V ponedeljek, 5. oktobra, ob 20.00 / komedija / Daniel Glattauer: »Čudežna terapija«.

GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK - Il Rossetti

Dvorana Generali

Danes, 27. septembra, ob 17.00 in ob 21.00 / koncert in balet / »The Red Army Choir orchestra and ballet«.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Kino Šiška

V sredo, 7. oktobra, ob 20.00 / koncert / Samo Šalamon Bassless Trio feat. Paul Mccandless & Roberto Dani (Zda/Ita/Slo).

/ Paul Mccandless (Oregon) – oboa, bas klarinet, soprano saksofon; Samo Šalamon – kitara; Roberto Dani – bobni. Gosta večera: Boštjan Gombač – piščali, klarinet in Igor Matkovič – trobenta.

V petek, 9. oktobra, ob 20.45 / koncert / Nastopajo: The Soft Moon, Phase Fate in Lifecutter.

V sredo, 14. oktobra, ob 20.00 / koncert / Nastopajo finski čelisti Apocalyptica, ki bodo predstavili nov album »Shadowmaker«.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Razstavna dvorana "Università popolare di Trieste" (Ul. Torrebiana 22): do 6. oktobra je na ogled razstava Tobie Ravé »Ponti di pace - Codici trascendentali«.

DOLINA

Zgodovinski arhiv Pangerc (na trgu v Dolini) je na ogled razstava »Spomini iz fronte 1914 - 1918«. Razstava bo na ogled še danes, 27. septembra.

REPEN

Kraška hiša do 4. oktobra je na ogled razstava del priznanega umetnika Mirsada Begića.

GORICA

V galeriji Kulturnega doma (ul. I. Brass 20) je na ogled do 2. oktobra nad vse zanimiva dokumentarno - fotografska razstava z naslovom »Slovenski olimpijski medalisti«. Predstavljene so osvojene olimpijske medalje s strani slovenskih športnikov ter zbirka slovenskih znamk s tematiko olimpijskih iger.

Pobudnika razstave sta Zsdi in Olimpijski Komitee Slovenije, s sodelovanjem Kulturnega doma v Gorici. Razstava je odprta po sledečem urniku: (od ponedeljka do petka) od 9.30 do 12.00 in od 16.00 do 18.00 ure, ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LIPICA

Muzej Lipicanca: z zgodbo o nastanku

in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezanosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradavnine dalje. Osrednji del je namenjen predstavitvi zgodbe o ustanovitvi lipiške kobilarne, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.

GORJANSKO

Avstro-Ogrsko vojaško pokopališče iz 1. svetovne vojne je največje pokopališče avstro-ogrske vojske na območju soške fronte, saj je tu pokopanih preko 10.000 vojakov različnih narodnosti. Možen je samostojni ogled.

CERJE

V prostorih Pomnika braniteljem Slovenske zemlje je na ogled do 30. oktobra razstava skulptur Sergia Pacorija »Ko bridko jeklo postane umetnina«.

KROMBERK

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

Mestni muzej: odprto vsak dan, od 9.00 do 18.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejšje zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

SLIKOVNA KRIŽANKA - Filmske zvezde

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

Large crossword puzzle grid with images of actors on the left and right sides.

SOVARČEK - ANADIR = reka v Sibiriji • ANU = sumersko - akadski bog neba • AVLIDA = starogrško pristanišče na vzhodni obali Beocije • BARAM = izraelski pisatelj • MIRT = slovenski padalec • RUPIL = ital. smučarska tekačica

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER. Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

Zaradi območja nizkega zračnega pritiska, ki se zadržuje nad osrednjo in vzhodno Evropo, doteka nad naše kraje s severovzhoda bolj hladen in vlažen zrak.

Delno oblačno bo, ponekod bo lahko tudi spremenljivo. Več oblakov bo proti gori Kadore z možnostjo šibkih padavin. Pihal bo zmeren severovzhodnik. Ob morju bo dopoldan pihala zmerna, popoldan močna burja.

Danes bo v zahodni Sloveniji sončno, drugod bo več oblačnosti. Na Primorskem bo še pihala šibka do zmerna burja. Najnižje jutranje temperature bodo od 5 do 10, ob morju 15, najvišje dnevne od 15 do 18, na Primorskem do okoli 22 stopinj C.

Delno oblačno bo. Več spremenljivega vremena bo dopoldan na vzhodu in na Trbiškem. Po nižinah bo pihala zmerna, ob morju močna burja. V višjih legah bo pihal močan severovzhodnik.

Jutri bo precej jasno, več oblačnosti bo na vzhodu.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.57 in zatone ob 18.54
Dolžina dneva 11.57

LUNINE MENE
Luna vzide ob 18.35 in zatone ob 7.10

NA DANESNI DAN
1926 - Po izjemno obilnem deževju je v povodjih Gradašče in Sore nastopila katastrofalna, stoletna vodna ujma. Do 29. septembra jutraj je v 72 urah v Ljubljani padlo 239 mm, v Kamniku 173 mm in v Kranju 168 mm dežja. Še več dežja je padlo na jugozahodu Slovenije in na Tržaškem Krasu.

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.23 najnižje -53 cm, ob 9.28 najvišje 52 cm, ob 15.56 najnižje -44 cm, ob 21.34 najvišje 45 cm.
Jutri: ob 3.54 najnižje -52 cm, ob 9.59 najvišje 55 cm, ob 16.34 najnižje -49 cm, ob 22.14 najvišje 43 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 21 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m13	2000 m6
1000 m10	2500 m2
1500 m8	2864 m-1

UV indeks ob jasnem vremenu sredi dneva po nižinah seže do 5, v gorah je vrednost okoli 5,5.

September v Budimpešti v znamenju Plečnika

BUDIMPEŠTA - Slovenski september v Budimpešti je v zadnjem tednu v znamenju arhitekta Jožeta Plečnika. Včeraj je bila na vrsti okrogla miza z madžarskimi arhitekti, v četrtek je v galeriji Mucsarnok, kjer je na ogled razstava o Plečniku, potekala okrogla miza s slovenskimi strokovnjaki. Na četrtkovi okrogli mizi so sodelovali trije slovenski strokovnjaki - umetnostni zgodovinar Damjan Prelovšek ter arhitekta Andrej Hrausky in Maruša Zorec, ki so madžarski javnosti predstavili Plečnika, njegovo življenje in delo. Prelovšek je velikana slovenske arhitekture umestil v srednjeevropski prostor, Hrausky v kontekst prestolnice Ljubljane, Zorčeva pa je predstavila arhitektovo zasebno življenje ter predstavila projekt restavriranja Plečnikove hiše v Trnovem.

Raper Diddy prvi na lestvici zaslužkarjev (60 milijonov dolarjev)

NEW YORK - Forbesova lestvica največjih zaslužkarjev je pokazala, da je v minulem letu med raperji največ zaslužil Diddy. Glasbenik s pravim imenom Sean Combs, znan tudi kot Puff Daddy, dela na novem studijskem izdelku. Na vrh lestvice se je s 60 milijoni dolarjev zaslužka uvrstil z dobrimi poslovnimi odločitvami, med njimi s prodajo alkoholne pijače Ciroc. Diddy v minulem letu ni izdal nove plošče, naznanil pa je, da ne počiva. Svoj zadnji studijski izdelek Last Train to Paris je izdal leta 2010. Glasbenik Gizzle je nedavno za spletno stran Rap-Up razkril, da se bo Diddyjev novi album navezoval na njegov prvenec No Way Out iz leta 1997.

VEDNO NIZKE CENE

TO JE NAŠA VSAKODNEVNA OBVEZA, NE LE PROMOCIJA.

POIŠČITE IZDELKE COOP IN IZDELKE ZNANIH BLAGOVNIH ZNAMK, KI SO OZNAČENE V VAŠEM PRODAJNEM MESTU.

V VSEH PRODAJNIH MESTIH COOP CONSUMATORI NORDEST

www.coopnordest.com

UDINE FIERE
3.-11. OKTOBER
2015

POHIŠTVENI SEJEM

62. CASA MODERNA

L'abitare in evoluzione

URNIK OD PONEDELJKA DO PETKA 15.00 - 21.00
SOBOTA IN NEDELJA 10.00 - 21.00

www.casamoderna.it

NA SEJMU **BIOLOŠKA HIŠA**
Trajnostno ekološko bivanje

organizacija

v sodelovanju z

glavni sponzor

dehizni sponzor

partner

s pokroviteljstvom